ISSN 2345-105-X

Managementul Deşeurilor

Anul X · nr. **4** (40) 2023

POLMED23: Noi prevederi privind declararea, modul și termenul de achitare a plăților pentru ambalajele care în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului

REVISTA MANAGEMENTUL DEȘEURILOR

10 ani

40
de numere

720
de articole

1600
de pagini

CUPRINS

A fost lansat Proiectul naţional „Comunicarea Strategică pentru implementarea Programului Naţional Deşeuri Solide în Moldova în Regiunile de Management Deşeuri 5, 8 şi 1“ pag. 4 |

POLMED23: Noi prevederi privind declararea, modul și termenul de achitare a plăților pentru ambalajele care în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului. pag. 20 |

Soluții sustenabile pentru gestionarea plasticului și a deșeurilor din plastic în industria turismului pag. 10 |

ACTUALITĂȚI PE SCURT

2 | 10 ani de la semnarea Convenției de la Minamata Guvernul a adoptat Programul de management durabil al substanțelor chimice

3 | A fost lansat programul „RABLA pentru electrocasnice“

4 | A fost lansat Proiectul național „Comunicarea Strategică pentru implementarea Programului Național Deşeuri Solide în Moldova în Regiunile de Management Deşeuri 5, 8 şi 1“

MANAGEMENTUL DEȘEURILOR

6 | Controlul gestionării deșeurilor în rezultate și fapte

10 | Soluții sustenabile pentru gestionarea plasticului și a deșeurilor din plastic în industria turismului

12 | Ghid privind colectarea selectivă a deșeurilor: Ce este fracția umedă și fracția uscată?

16 | Cum reducerea risipei alimentare poate contribui la protejarea mediului înconjurător

NOUTĂȚI LEGISLATIVE

18 | Noi prevederi legislative pentru deținătorii de materiale metalice reciclabile

19 | POLMED23: Noi prevederi privind declararea, modul și termenul de achitare a plăților pentru ambalajele care în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului.

ECONOMIE CIRCULARĂ

21 | Experiența A.O e-Circular la ECOMONDO 2023, expoziția dedicată Economiei Circulare

23 | Conferința Națională „Economia Circulară în Republica Moldova 2023“: O Platformă de Dialog şi Acțiune pentru Sustenabilitate

INFO MEDIU ŞI SĂNĂTATE

25 | Plasticul este o amenințare globală, dar nu întotdeauna clară, la adresa sănătății noastre

28 | Educația ecologică — factor–cheie al soluționării problemelor de mediu în secolul XXI

30 | Impactul deşeurilor textile asupra mediului
Soluții pentru textile durabile şi modă circulară

ACTUALITĂȚI EXTERNE

34 | Uniunea Europeană renunță la interzicerea substanțelor chimice periculoase

35 | Parlamentul European votat noi modificări la Regulamentul privind ambalajele şi deşeurile de ambalaje

37 | Criteriile noi pentru acordarea etichetei EU Ecolabel produselor de igienă şi menstruale

38 | Au fost adoptate măsuri de restricționare a microplasticelor adăugate în mod intenționat

39 | Comisia Europeană a propus măsuri de reducere a poluării cu microplastic din pelete de plastic

10 ani de la semnarea **Convenţiei de la Minamata**

Convenţia de la Minamata a fost semnată pe 10 octombrie 2013, în numele oraşului japonez în care, între anii 1950-1960, s-a înregistrat cel mai grav caz de poluare cu mercur, după un accident ecologic la o uzină chimică care a deversat o mare cantitate de ape industriale poluate cu metilmercur în Golful Minamata, 1932.

Republica Moldova rămâne angajată în efortul de implementare a Convenţiei Minamata pentru a proteja sănătatea umană și mediul prin reducerea riscurilor asociate cu mercurul și consolidarea capacităţilor instituţionale în ţară și în regiune. De la ratificarea Convenţiei, s-a avansat în efortul de reducere a surselor prin poluare cu mercur. În acest sens, Convenţia prevede restricţii la import și export, pentru o gamă largă de produse: anumite tipuri de baterii, lămpi fluorescente compacte, relee, săpunuri și produse cosmetice, termometre și dispozitive pentru tensiunea arterială, respectiv Republica Moldova s-a alineat la aceste prevederi, iar din 1 ianuarie 2021 a interzis importul, plasarea pe piaţă și exportul de produse cu adaos de mercur reglementate de Convenţie.

Reușitele Republicii Moldova în implementarea Convenţiei Minamata obţinute în cadrul proiectului s-au axat pe: inventarierea deșeurilor cu mercur la nivel de ţară și stabilirea inventarului, elaborarea actului normativ privind gestionarea ecologică a deșeurilor cu mercur care este în procedura de avizare cu ministerele, a Ghidului privind gestionarea ecologică a deșeurilor ce conţin mercur, car va fi promovat după aprobarea actului normativ, precum și achiziţionarea echipamentului pentru depozitarea obiectelor de măsurare din sectorul de sănătate (15 containere, 200 termometre și 15 tonometre fără mercur). Aceste acţiuni, creează premise pentru dezvoltarea infrastructurii de gestionare a deșeurilor periculoase și pentru îmbunătăţirea cadrului legal, astfel încât acesta să asigure un mediu curat și sănătos pentru a trăi într-o ţară liberă de mercur. Eforturile Republicii Moldova în implementarea Convenţiei Minamata vor continua deoarece obligaţiile asumate în cadrul Convenţiei, implică un angajament constant de a întreprinde măsuri concrete de reducere a surselor prin poluare cu mercur, inclusiv prin îmbunătăţirea legislaţiei în domeniul gestionării deșeurilor și substanţelor chimice, necesară pentru dezvoltarea infrastructurii de gestionare a deșeurilor periculoase.

Guvernul a adoptat Programul de management durabil al substanţelor chimice

Aprobat la 7 octombrie, Programul (MDSC), pentru anii 2023-2030 a fost elaborat de Ministerul Mediului, în cadrul Proiectului „Promovarea bunei guvernări și construirea de platforme pentru o mai bună coordonare a gestionării durabile a substanţelor chimice și deșeurilor, în conformitate cu abordarea strategică în domeniul managementului internaţional al substanţelor chimice (SAICM) post 2020 în Moldova”, realizat cu suportul Programului Naţiunilor Unite pentru Mediu (UNEP).

Legea privind substanţele chimice, adoptată în 2018, precum și prevederile Convenţiei de la Stockholm privind poluanţii organici persistenţi, ratificată de Republica Moldova în 2004, a determinat elaborarea și aprobarea Programului MDSC, care este un document de politici ce stabilește obiectivele și prioritățile naţionale pentru dezvoltarea sistemului de management durabil al substanţelor chimice, de-a lungul întregului ciclu de viaţă.

Obiectivul Programului este atenuarea riscurilor, reducerea și eliminarea, până în anul 2030, a impactului substanţelor și produselor chimice asupra mediului și sănătăţii populaţiei prin dezvoltarea unui sistem integrat de gestionare durabilă a substanţelor chimice.

Programul MDSC se încadrează în aspiraţiile Republicii Moldova de aderare la Uniunea Europeană. Statutul de ţară candidat pentru aderare la UE dictează necesitatea accelerării armonizării legislaţiei pentru plasarea pe piaţă a produselor chimice racordate la standardele UE, pentru a asigura utilizatorii interni cu produse de calitate, inofensive pentru sănătatea umană și mediul înconjurător. Astfel, Programul vizează gestionarea în siguranţă a substanţelor și produselor chimice, în scopul creșterii nivelului de protecţie a mediului și sănătăţii umane.

A fost lansat programul „RABLA pentru electrocasnice“

La data de 15 noiembrie, în Republica Moldova a demarat prima etapă a programului „Rabla pentru electrocasnice“, lansată, grație finanțării acordate de Uniunea Europeană, prin intermediul programului „Abordarea impactului crizei energetice în Republica Moldova“, implementat de PNUD.

„Rabla“ oferă familiilor vulnerabile posibilitatea de a-și reduce facturile pentru electricitate prin înlocuirea aparatelor electrice vechi cu echipamente noi, eficiente din punct de vedere energetic. În prima etapă, aproximativ 50.000 de familii vor primi vouchere gratuite pentru becuri LED.

Voucherele vor fi acordate consumatorilor înregistrați anul trecut în Sistemul Informațional de Vulnerabilitate Energetică de pe platforma compensatii.gov.md și clasificați ca având o vulnerabilitate energetică foarte mare. Criteriile de atribuire a categoriilor de vulnerabilitate energetică sunt definite conform Regulamentului aprobat prin HG nr. 704 din 05.10.2022. Această inițiativă sprijină inclusiv familiile vulnerabile energetic, oferindu-le subvenții pentru înlocuirea electrocasnicelor vechi. Beneficiarii vor fi informați treptat, fie prin SMS, e-mail sau telefonic, despre disponibilitatea voucherelor în conturile lor personale de pe platforma compensatii.gov.md. De asemenea, beneficiarii care nu au telefoane mobile sau acces la internet vor fi asistați de reprezentanții Centrelor Unificate de Prestare a Serviciilor Publice (CUPS).

Ce reprezintă voucherul electrocasnic?

Un voucher are o valabilitate limitată, în funcție de sesiune și tipul de produse electrocasnice incluse în program. Pentru fiecare tip de aparat electrocasnic voucherul va avea o valoare nominală fixă în MDL, care va acoperi 80% din costul produsului (în cazul becurilor de tip LED, costul va fi acoperit integral), fără TVA. Acest voucher poate fi folosit de către o persoana vulnerabilă selectată pentru a achiziționa doar electrocasnice noi și eficiente energetic, prin predarea aparatelor vechi de același tip și achitarea unei contribuții proprii.

Sunt 4 tipuri de produse electrocasnice pentru care vor exista sesiuni de eliberare a voucherelor:

- Frigidere (atât cele simple, cât și cele cu funcție de congelator)
- Mașini de spălat (inclusiv cele cu uscător încorporat)
- Aragaze electrice (combinații de cuptoare și plite electrice)
- Lămpi LED.

Voucherele pot fi folosite în cadrul unităților de comerț autorizate în Programul „Rabla pentru electrocasnice“. În cazul de față magazinele Bomba și Enter.

Conform calculelor, înlocuirea unui bec cu incandescență de 60W cu un bec LED de 10W, la fel de luminos, economisește 328,5 lei pe an.

Programul, al cărui buget total este estimat la 5,8 milioane de dolari, va oferi în continuare sprijin financiar sub formă de vouchere pentru până la 80% din costul unui frigider, aragaz electric, mașină de spălat și uscător. Pentru a răscumpăra voucherul, beneficiarul va trebui să schimbe electrocasnicele uzate de același tip, plătind încă 20 la sută din valoarea acestora. Voucherele pentru lămpi LED vor fi oferite gratuit, fără contribuție personală.

A fost aprobat Regulamentul privind monitorizarea radiologică a materialelor metalice reciclabile pe întregul ciclu de colectare, comercializare și procesare

Regulamentul va contribui la reducerea riscului de trafic ilicit cu materiale radioactive şi la diminuarea riscului sporit de expunere a lucrătorilor, populației şi a mediului la radiațiile ionizante.

Documentul are ca obiectiv stabilirea unei abordări unitare în monitorizarea radiologică a metalului reciclabil şi aplicarea abordărilor internaționale de diminuare a pericolului de contaminare radioactivă. Până în prezent, cadrul normativ național nu conținea prevederi ce țin de organizarea unui sistem național ce ar asigura monitorizarea radiologică a metalului reciclabil pe întregul ciclu de colectare, comercializare şi procesare, în vederea asigurării securității radiologice a populației, lucrătorilor şi a mediului.

„Prin respectarea prevederilor Regulamentului, vor fi instituite sisteme care au ca scop detectarea surselor radioactive în locuri cum ar fi: unitățile mari de colectare a metalului reciclabil şi instalațiile majore de reciclare a deşeurilor metalice sau la punctele nodale de tranzit semnificative, în care pot fi întâlnite surse orfane”, a precizat Grigore Stratulat, secretar de stat la Ministerul Mediului.

A fost lansat Proiectul național „Comunicarea Strategică pentru implementarea Programului Național Deşeuri Solide în Moldova în Regiunile de Management Deşeuri 5, 8 şi 1“

La data de 14.12.2023, A.O.„Centrul de instruire și consultanță E–Circular“ și A.O.„EcoVisio“ cu suportul Suediei au lansat Proiectul național **„Comunicarea Strategică pentru implementarea Programului Național de Deșeuri Solide în Moldova în Regiunile de Management Deșeuri 5, 8 și 1“**. Evenimentul a avut loc în incinta Bibliotecii publice „DIMITRIE CANTEMIR“ din or. Ungheni și a reunit actorii cheie implicați din mai multe localități beneficiare din proiect.

Proiectul va fi implementat cu sprijinul financiar al Suediei în perioada 2023—2025 și va reprezenta un mecanism de sprijin pe partea de comunicare și consolidare capacități APL/ONG/comunitate în vederea implementării cu succes a Programului național **„Deșeuri Solide în Republica Moldova“,** implementat la nivel de național de Ministerului Mediului și I.P. ONIPM în baza Acorduri de Împrumut cu BEI, BERD și grant E5P. Activitățile proiectului vor susține și

realizarea obiectivelor Programului Național de Management al Deșeurilor pentru anii 2023—2027, recent aprobat de Guvern.

În cadrul evenimentului de lansare a Proiectului „Comunicarea Strategică pentru implementarea Programului național „Deșeuri Solide în Republica Moldova“ în Regiunile de Management Deșeuri 5,8 și 1“, Dul Igor Afteniuc, Ambasada Suediei a punctat despre importanța promovării schimbărilor comportamentale la nivel național pentru atingerea obiectivelor propuse în domeniul gestionării deșeurilor, inclusiv despre concentrarea eforturilor comune A.O. EcoVisio și A.O. E–Circular, care împreună cu Ministerul Mediului și I.P. Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în domeniul Mediului dar și toate regiunile beneficiare, vor depune efort, vor implica resurse și vor consolida capacități necesare pentru REZULTATE.

Despre importanța proiectului lansat și rolul acestuia în implementarea cu succes a Programului național „Deșeuri Solide în Republica Moldova“ a vorbit Dul Grigore Stratulat, Secretar de Stat

Ministerul Mediului. Dlui a prezentat problemele existente privind gestionarea deșeurilor și Planul de acțiuni pentru anul 2024 cu referire la implementare proiect în RMD 5, 8 și 1. Tot în cadrul evenimentului, Dul Alexandru Ambros, Manager Proiect Deșeuri Solide în Republica Moldova, a prezentat rezultatele atinse până la moment privind implementarea proiectului. Potrivit dlui Ambros, până la moment:

- A fost aprobat de către Consiliile Locale ale RMD 5, 8 și 1, Studiile de fezabilitate și de evaluare a decalajelor.
- A fost creat Operatorul Regional pentru RMD 5, S.A. „Salubritate Grup“.
- Terenul pentru constucția Depozitului de deșeuri (Floriţoaia Veche,

Ungheni) a fost transmis din proprietate APL în proprietate de stat.

→ Terenurile pentru construcția stațiilor de transfer (Nișcani, Călărași și Nisporeni) au fost transmise din proprietate APL în proprietate de stat.

A doua parte a evenimentului a fost dedicată prezentării Proiectului *"Comunicarea Strategică pentru implementarea Programului Național de Deșeuri Solide în Moldova în Regiunile de Management Deșeuri 5,8 și 1"*. Vica Diavor, manager proiect din partea A.O. EcoVisio a prezentat obiectivele de bază ale proiectului și pricipalele activități planificate pentru diverse grupuri țintă:

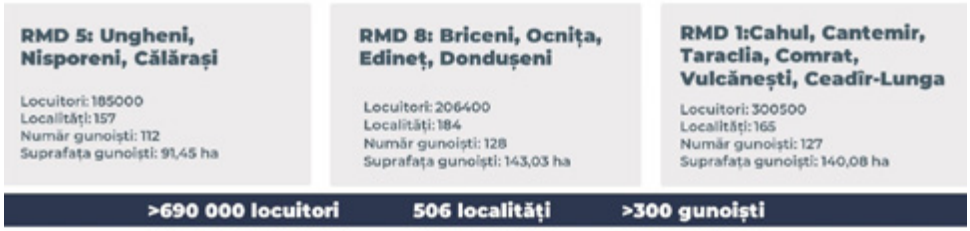

Obiectiv 1: Cartografierea sistemului actual de gestionare a deșeurilor pe baza unei abordări regionale și crearea unui plan strategic de comunicare.

Obiectiv 2: Promovarea dezvoltării expertizei și competențelor în domeniul prevenirii deșeurilor și al gestionării integrate a deșeurilor în rândul APL și ONG locale

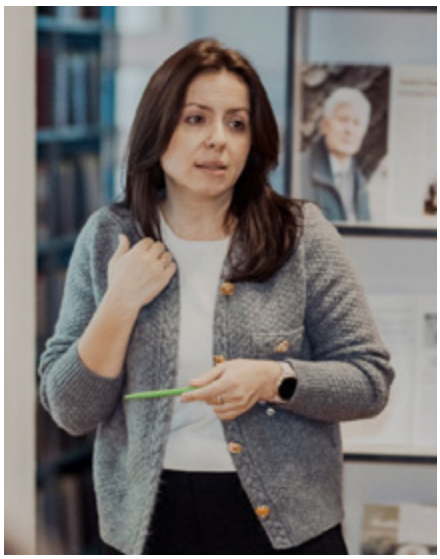
Obiectiv 3: Dezvoltarea de campanii de conștientizare în vederea promovării reducerii deșeurilor și a practicilor corecte de eliminare a deșeurilor în rândul publicului larg

Obiectiv 4: Punerea în aplicare, în comunitățile selectate, a unor proiecte pilot care să promoveze reutilizarea deșeurilor și să stimuleze locuitorii și

întreprinderile să reducă producția de deșeuri.

Conștientizarea și informarea reprezintă fundamentele de bază ale unui proiect implementat cu succes. În acest context, Aurelia Bahnaru, expert și manager proiect din partea A.O. „Centrul de instruire și consultanță E–Circular" a

prezentat cât de important este să consolidăm capacitățile și să îmbunătățim nivelul de cunoaștere a celor peste 690 mii locuitori din 506 localități beneficiare proiect și parte a RMD 5 (Ungheni, Nisporeni, Călărași), RMD 8 (Edineț, Briceni, Ocnița, Donduseni) și RMD1 (Cahul, Cantemir, Taraclia, Comrat, Vulcănești, Ceadîr–Lunga), sănătatea cărora este direct influiențată în mod negativ de cele peste 300 de gunoiști deja existente în regiunile beneficiare proiect.

Un pas important în această direcție este crearea prin proiect a **Platformei online: Comunicare Strategică privind managementul deșeurilor** și care va fi accesibilă pentru APL–uri, Operatori municipali, ONG–uri, etc. Prin această platformă și prin întâlnirile periodic organizate se va discuta despre activitățile proiectului și progresele Programului național Management Deșeuri Solide pentru RMD 5, 8 și 1, noutăți legislative, aplicabilitate și conformare la nivel local, discuții cu reprezentanți Ministerul Mediului, Agenția de Mediu, Inspectoratul pentru Protecția Mediului, I.P. ONIPM, etc. Tot prin această platformă vor fi organizate traininguri tematice pe diverse subiecte de interes și se va oferi suport consultativ.

A.O. E–Circular și A.O. EcoVisio își invită partenerii, autoritățile locale și cetățenii să se alăture acestui efort comun pentru a construi împreună un viitor mai curat și mai sustenabil pentru Republica Moldova. Prin schimbări de comportament durabile, putem transforma modul în care privim și gestionăm deșeurile, contribuind la un mediu sănătos și la prosperitatea comunităților noastre!

Controlul gestionării deșeurilor în rezultate și fapte

Eliminarea gunoiului sau gestionarea deșeurilor?

Gestionarea deșeurilor reprezintă una dintre problemele importante cu care se confruntă Republica Moldova în activitățile de protecție a mediului. În prezent, problema deșeurilor se manifestă tot mai acut, din cauza creșterii cantității și diversității acestora, precum și a impactului lor negativ tot mai pronunțat asupra mediului înconjurător. Dezvoltarea urbanistică și industrială a localităților, precum și creșterea generală a nivelului de trai al populației, antrenează producerea unor cantități din ce în ce mai mari de deșeuri.

Obiectivele de bază ale politicii actuale a Uniunii Europene privind deșeurile, la care urmează să ne aliniem, constau în prevenirea generării deșeurilor și în promovarea reutilizării, reciclării și recuperării pentru asigurarea protecției mediului. Deșeurile sunt din ce în ce mai mult percepute ca o sursă de materie primă valoroasă pentru sectorul industrial, cu abordări cum ar fi reutilizarea, reciclarea și recuperarea de energie.

Transformarea deșeurilor în resurse reutilizabile este principalul obiectiv al economiei circulare și ecologice care presupune în sine procesul de gestionare mai eficientă a materiei prime. Unul dintre beneficiile cele mai importante ale economiei circulare este protejarea mediului înconjurător și economisirea resurselor, deoarece în acest model de consum, ciclul de viață al produselor este extins, prin reciclare materiile componente devin resurse, fapt pentru care deșeurile sunt mult diminuate. Astfel economia circulară — este un program spre zero deșeuri pentru RM, care prevede de a depune eforturi pentru a elimina practic depozitarea deșeurilor, pe care să le utilizeze drept resurse.

Gestionarea deșeurilor municipale presupune colectarea, transportul, valorificarea și eliminarea acestora, inclusiv supravegherea acestor operațiuni și întreținerea ulterioară a amplasamentelor de eliminare.

În Republica Moldova responsabilitatea pentru gestionarea deșeurilor municipale aparține administrațiilor publice locale, care în limita resurselor financiare aprobate în acest scop de către consiliile locale pe anul bugetar respectiv, sunt abilitate cu dreptul de a asigura crearea unui sistem eficient de gestiune integrată a deșeurilor municipale, însă potențialul financiar al acestor autorități este redus. Managementul deșeurilor municipale și colectarea selectivă este un proces complex care trebuie să întrunească anumite condiții obligatorii. Acest proces cuprinde câteva activități, printre care: colectarea deșeurilor cu ajutorul operatorilor serviciilor de salubrizare; transportul cu autovehicule speciale pentru colectări; valorificarea deșeurilor; eliminarea deșeurilor.

Unde pleacă deșeurile?

Eliminarea deșeurilor municipale la moment se realizează preponderent prin depozitarea pe sol. Conform datelor disponibile, în anul 2022 au fost în funcțiune 1131 depozite de deșeuri municipale cu suprafața de 1266,59 ha, cu tendința de micșorare comparativ cu anii precedenți (anul 2021 și anul 2020 — 1136 depozite de deșeuri municipale cu suprafața de 1220,55 ha).

2020	2021	2022
1136 gunoiști	1136 gunoiști	1131 gunoiști
1220,55 ha	1276,67 ha	1266,59 ha

Astfel autoritățile publice locale depun eforturi pentru lichidarea/închiderea depozitelor de deșeuri, îndeosebi a celor amplasate în sectoare vulnerabile din localitățile rurale. Totodată anual sunt lichidate gunoiștile și microgunoiștile stihinice/neconforme depistate, dar pe parcurs acestea se formează din nou, deoarece în multe localități nu este creat un sistem eficient de colectare, inclusiv

colectare separată și de transportate a deșeurilor.

Subdiviziunile teritoriale ale IPM, pe parcursul Campaniilor de primăvară și de toamnă de salubrizare monitorizează organizarea și desfășurarea acțiunilor de salubrizare a localităților de către autoritățile administrației publice locale, organizând raiduri ecologice în comun cu reprezentanții primăriilor din localitățile urbane și rurale respective, în rezultatul cărora sunt concretizate volumele de lucru pentru lichidarea gunoiștilor stihinice formate în parcuri, păduri, fîșii de protecție a drumurilor, pe terenuri agricole și publice.

Actualmente, în majoritatea primăriilor activitățile cu privire la problemele salubrizării localităților, colectării separate a deșeurilor, sunt organizate la nivel satisfăcător. Servicii specializate în colectarea și eliminarea deșeurilor există în municipii, în toate centrele raionale, gestionarea acestora fiind realizată în mod organizat prin intermediul acestor servicii, care lucrează pe bază de contract cu generatorii individuali. Astfel, conform ultimelor date, sunt organizate și funcționează 206 servicii specializate în colectarea, transportarea și eliminarea deșeurilor (49 servicii în sectorul urban și 157 servicii în sectorul rural). Beneficiază de servicii de colectare a deșeurilor municipale 543 localități rurale. Numărul serviciilor de salubrizare și a localităților rurale deservite de acestea este în continuă creștere.

Impactul depozitării stihiinice

Depozitele de deșeuri municipale din localitățile urbane sunt gestionate de către operatori/servicii de salubrizare, iar majoritatea depozitelor de deșeuri municipale din localitățile rurale sunt amenajate de către autoritățile publice locale din localitățile respective. Astfel, în prezent 174 depozite de deșeuri municipale sunt exploatate de operatori prin serviciile de salubrizare sau întreprinderile municipale care monitorizează întreținerea și supravegherea depozitelor de deșeuri. Responsabili în privința exploatării și amenajării a 788 depozite de deșeuri, în cea mai mare parte din localitățile rurale sunt autoritățile publice locale.

O mare parte din depozitele actuale de deșeuri nu sunt exploatate corespunzător: nu se compactează și nu se acoperă periodic cu materiale inerte în vederea prevenirii incendiilor, a răspândirii mirosurilor neplăcute; o sursă de poluare a acestora; în preajma sectorului locativ, fapt care provoacă incomodități, iar uneori pun în pericol sănătatea populației din localitățile respective.

Urmare a exploatării neconforme a depozitelor de deșeuri municipale, lipsa operatorilor/persoanelor responsabile, lipsa utilajului de compactare a deșeurilor, anual sunt semnalate cazuri de incendiere a deșeurilor la unele depozite de deșeuri municipale. Incendiile sunt lichidate la intervenția Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, iar de către inspectorii

nu există facilități pentru recuperarea biogazului produs sau pentru recuperarea/tratarea filtratului; drumurile de acces spre depozite și în interiorul acestora nu sunt întreținute; depozitele nu dispun de împrejmuire, cu intrare corespunzătoare și panouri de avertizare. În unele localități depozitele de deșeuri se află în exploatare de circa 20—30 ani, respectiv sunt supraîncărcate.

În unele cazuri depozitele de deșeuri sunt localizate în zona de protecție a obiectivelor acvatice care reprezintă de mediu sunt prescrise indicații și recomandări concrete persoanelor responsabile respective în privința asigurării condițiilor necesare pentru a nu admite arderea deșeurilor. Persoanele vinovate de încălcarea legislației de mediu sunt amendate în conformitate cu prevederile Codului contravențional al RM.

Circa 90% din cantitatea de deșeuri municipale colectate de serviciile de salubrizare este eliminată prin depozitare, colectarea selectivă fiind organizată parțial în mun.Chișinău și în

unele centre raionale. Ratele de reciclare și valorificare a deșeurilor sunt încă foarte reduse. Multe materiale reciclabile și utile sunt depozitate împreună cu cele nereciclabile, astfel pierzându-se o mare parte a potențialului lor util (hârtie, sticlă, metale, materiale plastice). Fiind amestecate și contaminate din punct de vedere chimic și biologic, recuperarea lor este dificilă.

Infrastructură și gestionare

Infrastructura de gestionare a deșeurilor solide se preconizează a fi dezvoltată cu suportul financiar al Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD). În acest sens, Guvernul a aprobat la data de 12.01.2023, semnarea Acordului de împrumut în valoare de 25 milioane de euro, pentru realizarea proiectului „Deșeuri solide în Republica Moldova".

După Ratificarea Acordului, prima infrastructură în gestionarea deșeurilor va fi dezvoltată în Regiunea RMD5, care include raioanele Ungheni, Nisporeni și Călărași. De asemenea, vor urma lucrări de infrastructură în RMD 8 — raioanele Edineț, Dondușeni, Ocnița, Briceni; RMD 1 — raioanele Cahul, Cantemir, Taraclia, precum și în UTA Găgăuzia (raioanele Comrat, Vulcănești și Ceadîr-Lunga).

Obiectivul principal e construcția infrastructurii de management a deșeurilor solide și procurarea echipamentelor și utilajelor pentru transport, sortare, reciclare, compostare, cum ar fi: tomberoane și containere pentru colectarea deșeurilor (din poartă în poartă și puncte de colectare), vehicule pentru colectarea și transportarea deșeurilor, construcția stațiilor de sortare, de compostare și a celor de transfer. Programul prevede și lichidarea gunoiștilor stihiinice.

Operatori economici implicați

Responsabilitatea gestionării deșeurilor industriale revine operatorilor economici generatori. Astfel, producătorul inițial, sau alt deținător de deșeuri, are obligația să asigure efectuarea operațiunii de tratare a deșeurilor prin mijloace proprii sau prin transferarea deșeurilor în vederea efectuării acestei operațiuni unei întreprinderi care desfășoară activități autorizate de tratare a deșeurilor. Livrarea și primirea deșeurilor, inclusiv a deșeurilor periculoase, în vederea eliminării lor, se face numai în bază de contract.

Totodată, unitățile și întreprinderile care sunt antrenate în activitățile de gestionare a deșeurilor, inclusiv producătorii de deșeuri, participă la procesul de raportare a datelor și informațiilor despre deșeuri și gestionarea acestora conform instrucțiunii cu privire la ținerea evidenței și transmiterea datelor și informațiilor despre deșeuri și gestionarea acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 501 din 29.05.2018. Cantitățile de deșeuri generate variază de la an la an, datorită variației activităților generatoare de deșeuri, a retehnologizării, a preocupării crescânde de a minimiza cantitatea de deșeuri generată.

Prin natura lor, deșeurile periculoase au cel mai mare impact asupra mediului înconjurător și sănătății populației. Ținând cont de proprietățile lor specifice care fac ca acestea să fie periculoase (explozive, oxidante, inflamabile, iritante, cancerigene, corozive, infecțioase, mutagene, sensibilizante, ecotoxice) este necesar ca activitățile de gestionare a deșeurilor periculoase să fie abordate într-un mod riguros.

Producătorii de deșeuri periculoase, precum și operatorii economici autorizați în domeniul colectării, transportării, stocării, tratării sau valorificării deșeurilor periculoase sunt obligați să colecteze, să transporte și să stocheze separat diferitele categorii de deșeuri periculoase în funcție de proprietățile fizico-chimice, de compatibilități și de natura substanțelor, astfel încât să se poată asigura un grad ridicat de protecție a mediului și a sănătății populației. Totodată, producătorii de deșeuri periculoase au obligația să nu amestece deșeurile periculoase cu alte categorii de deșeuri periculoase sau cu alte deșeuri, substanțe sau materiale.

Acte normative și răspunderea contravențională:

Obligațiile în domeniul gestionării deșeurilor a persoanelor juridice sunt stipulate în Legea 209/2016 privind deșeurile și în regulamentele specifice respective. Nerespectarea prevederilor actelor normative de mediu atrage după caz, răspunderea contravențională, civilă sau penală.

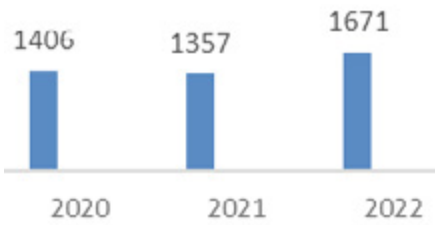
Prevenirea și contracararea cazurilor de încălcare a legislației privind protecția mediului și utlizarea rațională a resurselor naturale reprezintă o funcție de bază a Inspectoratului pentru Protecția Mediului (IPM), prevăzută de pct.9, subpct.2) al Hotărîrii Guvernului nr. 548/2018.

Conform art. 405 din Codul contravențional al RM nr.218 din 24.10.2008, IPM este responsabil de constatarea și examinarea contravențiilor privind încălcarea regulilor de gestionare a deșeurilor, prevăzute de art.art. 154, 1541. Prin intermediul subdiviziunilor teritoriale IPM efectuează un volum de lucru considerabil în domeniul asigurării

respectării de către persoanele juridice și fizice a legislației în domeniul gestionării deșeurilor, fiind constatate contravenții cu întocmirea proceselor-verbale cu privire la contravenții (a.2020 — 1406, anul 2021 — 1357, anul 2022 — 1671), aplicând în acest sens sancțiuni pecuniare după cum urmează în figura de mai jos.

Contravenții în domeniul gestionării deșeurilor, nr.

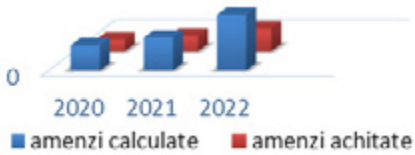
Totodată, urmare a modificărilor operate în Codul contravențional prin Legea Parlamentului nr.59 din 22.04.2021 din data de 21.05.2021, agenților economici în unele cazuri, la stabilirea în cadrul controlului a unor contravenții de mediu se întocmește planul de remediere în conformitate cu prevederile Capitolului V1. Termenul de remediere reprezintă o perioadă între 30 și 90 de zile lucrătoare de la data comunicării procesului-verbal cu privire la contravenție, în decursul căreia contravenientul are posibilitatea remedierii încălcărilor constatate și conformării cu cerințele legislației, termenul de remediere se stabilește luînd în considerare circumstanțele săvîrșirii faptei și complexitatea acțiunilor ce urmează a fi întreprinse de către contravenient, acest termen de remediere stabilit de agentul constatator nu poate fi modificat.

Din totalul contravențiilor constatate privind încălcarea regulilor de gestionare a deșeurilor majoritatea au fost documentate pe faptul nerespectării modului stabilit de colectare, păstrare, transport, depozitare, neutralizare și evacuare, inclusiv în obiectivele acvatice, în subsol etc., a deșeurilor industriale, de conctrucție, a biodeșeurilor, a deșeurilor municipale și de altă natură, calificat potrivit art. 154 alin.(1), care prevede amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de pînă la 60 de ore, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an. În așa mod, cu regret se constată că nivelul de iresponsabilitate a cetățenilor este ridicat, totodată, situația descrie și un alt aspect important legat de infrastructura ineficientă în domeniul gestionării deșeurilor.

Potrivit art. 399 alin.(1) și (2) a Codului contravențional al RM, cauza contravențională se soluționează de agentul constatator în a cărui rază teritorială a fost săvîrșită contravenția. Agentul constatator poate constata contravențiile căror constatare, soluționare și sancționare sunt atribuite competenței unor alte organe. În astfel de cazuri, agentul va remite organelor respective procesele-verbale de constatare a contravențiilor. În așa mod de către IPM sunt recepționate cauze contravenționale de la alte organe specializate (Inspectorate de Poliție, Organele Procuraturii, Poliția de Frontieră și de la alte organe de specialitate), în baza cărora sunt întocmite procese-verbale cu privire la contravenții.

Ca rezultat a constatării contravențiilor sunt aplicate amenzi, suma totală a amenzilor calculate/achitate în baza proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de către IPM și a celor parvenite spre examinare de la alte autorități constituie: anul 2020 — 1312600 lei/624000 lei; anul 2021 — 1743800 lei/827500 lei; anul 2022 — 2941250 lei/1219350 lei.

Amenzi calculate/achitate, lei

Este de menționat că, majoritatea cauzelor care fac obiectul contravențiilor au efect direct asupra componentelor de mediu, iar după caracterul acțiunilor aceste efecte sunt de ordin negativ care prejudiciază mediul înconjurător și componentele acestuia.

Legea contravențională stipulează că organele de stat, persoanele fizice și juridice sunt obligate să respecte legislația și să contribuie la prevenirea, depistarea și curmarea faptelor contravenționale. Importanța respectării teoretice și practice a procedurii contravenționale este susținută de principiile fundamentale precum principiul legalității și egalității în fața legii, principiul dreptății, principiul caracterului personal al răspunderii contravenționale și principiul individualizării răspunderii contravenționale.

Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Direcția Control, Gestionare deșeuri și substanțe chimice

„This project has received funding from the European Union's Horizon Europe research and innovation programme under grant agreement No. 101073874".

Soluţii sustenabile pentru gestionarea plasticului şi a deşeurilor din plastic în industria turismului

Industria turismului, caracterizată de peisaje spectaculoase, aventuri exotice și experienţe memorabile, este, ironic, una dintre marile surse de poluare plastică la nivel global. De la plaje exotice la zone montane izolate, plasticul își face prezenţa simţită peste tot în locurile în care oamenii călătoresc. Acest fenomen preocupant ridică întrebări serioase cu privire la sustenabilitatea și ecologia industriei turistice.

1. PROBLEMA PLASTICULUI ÎN DESTINAŢII TURISTICE:

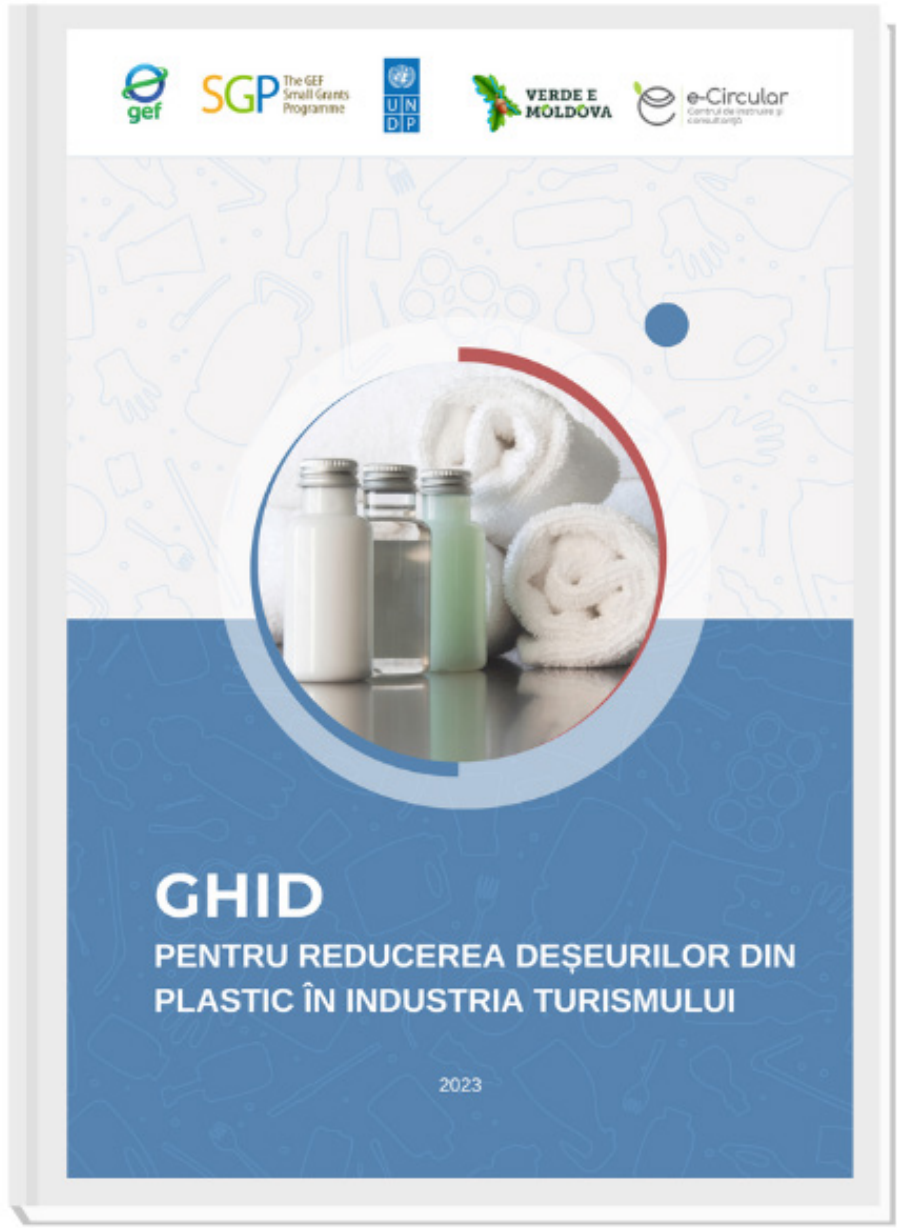
Problema plasticului în destinaţiile turistice reprezintă o ameninţare semnificativă pentru frumuseţea naturală și durabilitatea acestor locuri. Fluxul constant de turiști în astfel de zone adesea conduce la o producţie masivă de deșeuri de plastic, inclusiv ambalaje, sticle și articole de unică folosinţă. Aceste deșeuri poluează peisajele pitorești, afectând atât mediul înconjurător, cât și experienţa turistică. Impactul negativ al plasticului asupra ecosistemelor locale și biodiversităţii devine evident, punând în pericol sănătatea organismelor vii. În plus, imaginea destinaţiei turistice poate suferi din cauza poluării vizuale și a distrugerii habitatelor naturale. Astfel, este esenţial ca industria turistică, autorităţile locale și turiștii să colaboreze în vederea implementării practicilor sustenabile, reducând utilizarea plasticului și promovând alternativ soluţii prietenoase cu mediul.

2. PLASTICUL ȘI IMPACTUL ASUPRA MEDIULUI:

Cu o persistenţă de sute de ani în mediul în care este aruncat, plasticul poluează solul, apele și aerul, având un impact devastator asupra ecosistemelor. Deșeurile de plastic, în special cele de unică folosinţă, adesea sfârșesc în oceane, punând în pericol viaţa marină și având consecinţe grave asupra lanţurilor trofice. Dezintegrarea lentă a plasticului în microplastice, care sunt apoi ingerate de organisme marine și, în cele din urmă, de către oameni, generează probleme grave de sănătate și biodiversitate. Astfel, reducerea utilizării plasticului și adoptarea unor alternative durabile devin imperative pentru protejarea mediului și conservarea resurselor naturale pentru generaţiile viitoare.

3. INIŢIATIVE PENTRU REDUCEREA PLASTICULUI ÎN TURISM:

Conștienți de impactul lor asupra mediului, mulţi operatori din industria turistică își îndreaptă atenţia că-

tre soluții sustenabile. Hotelurile implementează programe de reciclare și reducere a consumului de plastic, iar operatorii de turism promovează practici responsabile. Destinațiile turistice încep să introducă interdicții privind plasticul de unică folosință și să implementeze strategii de gestionare a deșeurilor.

4. EDUCAȚIE ȘI CONȘTIENTIZARE:

Educația și conștientizarea joacă un rol crucial în abordarea problemei plastice în turism. Turiștii, ghizii și comunitățile locale trebuie să fie implicați în eforturile de reducere a consumului de plastic și în promovarea unui turism responsabil. Campaniile de informare și programele de educație pot schimba mentalitatea și comportamentul consumatorilor.

În efortul de a aborda impactul plasticului în industria turistică, s-a dezvoltat **Ghidul pentru reducerea deșeurilor din plastic în industria turismului**, un ghid comprehensiv conceput pentru a ghida atât turiștii, cât și operatorii din industrie spre practici mai sustenabile. Acest ghid nu doar informează, ci și acționează ca o hartă interactivă a schimbării, oferind sfaturi practice și alternative pentru a reduce consumul de plastic. Operatorii din industrie pot afla strategii pentru eliminarea plasticului de unică folosință din operațiuni, implementarea sistemelor de reciclare și promovarea alternativelor durabile. Acest ghid devine astfel o resursă indispensabilă, contribuind la educarea și transformarea industriei turistice către practici mai prietenoase cu mediul. Ghidul a fost elaborat în cadrul proiectului „Deșeuri din Plastic în Economia Circulară: Soluții comunitare" implementat de A.O. Verde e Moldova în parteneriat cu A.O. Centrul de instruire și consultanță E-CIRCULAR și sprijinul financiar al Programului de Granturi Mici GEF-SGP implementat de UNDP Moldova.

5. REDUCE, REUTILIZEAZĂ, REUMPLE:

Sloganul „Reduce, Reutilizează, Reumple" reprezintă un apel puternic la adoptarea practicilor durabile și responsabile în ceea ce privește gestionarea resurselor și reducerea impactului asupra mediului. Prima componentă, „Reduce", încurajează oamenii să minimizeze consumul și să evite achiziționarea de produse inutile, reducând astfel producția de deșeuri. „Reutilizează" promovează utilizarea repetată a obiectelor și ambalajelor, în locul opțiunilor de unică folosință, pentru a prelungi viața utilă a acestora și a reduce cantitatea de deșeuri generate. „Reumple" se referă la adoptarea sistemelor de reumplere, care permit reîncărcarea și reutilizarea ambalajelor, eliminând astfel necesitatea producției continue de ambalaje noi. Aceste trei practici durabile pot fi aplicate și în destinațiile turistice, iar experiența de succes al altor țări demonstrează că este posibil și că vizitatorii sunt gata să accepte sustenabilitatea în vacanțele lor.

Combaterea problemei plastice în industria turistică necesită eforturi concertate la nivel global. Turiștii, operatorii din industrie, guvernele și comunitățile locale trebuie să colaboreze pentru a promova practici durabile și a proteja mediul. Prin adoptarea unor măsuri concrete și prin conștientizarea impactului lor, turiștii pot contribui la menținerea frumuseții naturale a destinațiilor turistice și la protejarea acestora pentru generațiile viitoare.

Ghid privind colectarea selectivă a deșeurilor:

Ce este fracția umedă și fracția uscată?

Ce presupune colectarea dual a deșeurilor?

Colectarea dual presupune colectarea deșeurilor în doi recipienți distincți, unul pentru fracția umedă și unul pentru fracția uscată.

FRACȚIA UMEDĂ: conține deșeurile menajere obișnuite, resturi alimentare sau cele rezultate din producerea hranei zilnice, precum și material care nu mai pot fi reciclate, impregnate cu ulei sau umede, pătate cu resturi alimentare etc.

FRACȚIA USCATĂ: cuprinde deșeurile din categoria materialelor reciclabile — hârtie, cartoane, PET–uri, pungi de plastic, folii de ambalare, doze de aluminiu, cutii de conserve metalice curate, sticle și borcane golite de conținut și spălate dacă este necesar, ambalaje de plastic curate de la produse de igienă, etc.

Sortarea și colectarea deșeurilor sunt importante pentru reducerea impactului nostru asupra mediului înconjurător. Cum putem face asta corect? Vedem mai jos:

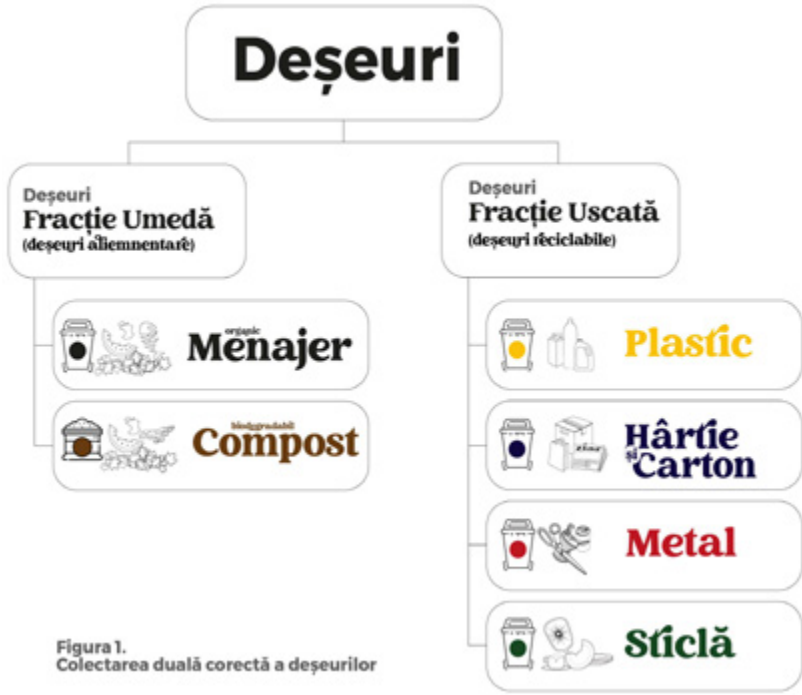

Figura 1.
Colectarea dual corect a deșeurilor

A. **Fracția Umedă:** Deșeuri Reziduale, Amestecate*

Deșeurile reziduale sunt totalitatea deșeurilor care nu se pot recicla.

Aceste deșeuri se depozitează în **Tomberonul NEGRU** (sau inscripționat adecvat), destinat colectării deseurilor menajere.

DA:

- Resturi de mâncare (carne, lactate, vegetale, ouă)
- Scutece de unică folosință, absorbante
- Reziduurile/excrementele animalelor de casă
- Conținutul sacului de la aspirator
- Cărbuni, mucuri de țigară
- Șervețele, prosoape de hârtie folosite
- Ambalaje foarte murdare
- Veselă, tacâmuri de unică folosință foarte murdară
- Cenușa de la sobe (dacă în afară de lemn se ard și cărbuni)
- Resturi vegetale din curte (dacă sunt tratate cu pesticid)
- Lemn tratat sau vopsit ș.a.

NU:

- Deșeuri reciclabile: hartie/carton, plastic, sticla, metal
- Deșeuri textile
- Încălțăminte
- Pământ, nisip, pietriș

- Deşeuri de echipamente electrice şi electronice
- Baterii, acumulatori
- Componente ale autovehiculelor (piese din dezmembrări)
- Anvelope
- Deşeuri din construcţii şi demolări
- Deşeuri voluminoase (mobilier, covoare, saltele) etc.

A. **Fracţia Umedă:** Deşeuri Biodegradabile*

Deşeurile biodegradabile sunt deşeurile din care se poate obţine compost, un excelent îngrăşământ pentru plantele din jurul casei şi pentru pământul din grădină sau pentru florile din apartement.

Aceste deşeuri se depozitează în **COMPOSTOR sau Tomberon NEGRU** (inscripţionat adecvat)

DA:

- Resturi de fructe şi de legume Proaspete sau gătite
- Resturi de pâine şi cereale
- Zaţ de cafea/resturi de ceai
- Coji de ouă
- Coji de nucă
- Cenuşă de la sobe (când se arde numai lemn)
- Rumeguş
- Fân şi paie
- Resturi vegetale din curte (frunze, Crengi şi nuiele mărunţite, flori)
- Plante de casă
- Bucăţi de lemn mărunţit
- Ziare, cartoane mărunţite — umede şi murdare
- Şervetele de hârtie folosite

NU:

- Grăsimi animale şi uleiuri vegetale
- Excremente ale animalelor de companie
- Cenuşă de la sobe (dacă se ard şi cărbuni)
- Ouă întregi
- Resturi vegetale din curte tratate cu pesticide
- Lemn tratat sau vopsit

B. **Fracţia Uscată:** Deşeuri Reciclabile*

Deşeurile din Plastic se colectează în **Tomberonul Galben** (sau inscripţionat adecvat)

Pentru reducerea volumului deşeurilor şi optimizarea spaţiului, se recomandă împaturirea/plierea acestor deşeuri înainte de debarasarea lor în tomberoane.

DA:

- Ambalaje PET (sticle băuturi racoritoare / apă / alcool)
- Folie de plastic
- Bidoane şi cutii din plastic (fără urme de chimicale de ex. vopsea)
- Pungi şi ambalaje din plastic
- Flacoane (şampon, detergent)
- jucării din plastic
- Recipiente pentru băuturi şi alimente (de exemplu, Tetra Pak, Pure Pak)

NU:

- Ambalaje de hartie
- Carton
- Polietilenă, pungi de plastic / folii de plastic care contin resturi alimentare
- obiecte / produse din plastic combinat cu metal (de ex. cuţite de bucătarie)
- produse din polistiren, ambalaje de mâncare, deşeuri medicale (de ex. seringi)
- paie, tacâmuri de plastic, beţişoare de urechi

Deşeurile din Hârtie şi Carton se colectează în **Tomberonul Albastru** (sau inscripţionat adecvat)

Pentru reducerea volumului deşeurilor şi optimizarea spaţiului, se recomandă împaturirea/plierea acestor deşeuri înainte de debarasarea lor în tomberoane.

DA:

- Ambalaje din carton
- Maculatura (caiete, cărţi, ziare, reviste, coli/foi de hârtie, plicuri, bonuri etc.))
- Cutii de carton
- Carton în bucăţi
- Registre
- Pungi de hârtie
- Pliante publicitare şi pliante
- Cutii de Pizza, tăvi şi ambalaje celulozice curate fără reziduuri alimentare
- Pungi de biscuiţi şi alimente în general predominant hârtie
- Cartoane de ouă, ambalaje de carton băuturi de tip tetrapak (acestea se colectează uscate)

NU:

- Deşeuri textile
- Încălţăminte
- CD — uri, DVD — uri
- Recipiente pentru băuturi şi alimente (de exemplu, Tetra Pak, Pure Pak)
- hârtie pergament
- hârtie Carbon
- hârtie chimică (de exemplu, fax)
- ambalaje de hartie şi cutii de pizza care conţin resturi alimentare (în schimb, aceste ambalaje pot fi colectate alături de deşeurile reziduale, amestecate)
- hârtie lucioasă de ambalat
- şervetele de masă şi prosoape de hârtie ce conţin resturi alimentare (în schimb, aceste ambalaje pot fi colectate alături de deşeurile reziduale, amestecate)

Deșeurile din Metal se colectează în **Tomberonul Roșu** (sau inscripționat adecvat)

Pentru reducerea volumului deșeurilor și optimizarea spațiului, se recomandă împaturirea/plierea acestor deșeuri înainte de debarasarea lor în tomberoane.

DA:

- Doze de băuturi (răcoritoare / alcool)
- Conserve (doar ambalajele, desfăcute și fără alimente rămase)
- Tuburi de alimente
- Cosmetice
- Folie de metal
- Tăvi și veselă din aluminiu

NU:

- Deșeuri de echipamente electrice și baterii,
- Becuri
- Anvelope

Deșeurile din Sticlă se colectează în **Tomberonul Verde** (sau inscripționat adecvat)

Pentru reducerea volumului deșeurilor și optimizarea spațiului, se recomandă împaturirea/plierea acestor deșeuri înainte de debarasarea lor în tomberoane.

DA:

- Ambalaje din sticlă (fără capac sau dop)
- Borcane (fără capac)
- Ambalaje din sticlă de la produse cosmetice etc.

NU:

- Oglinzi, sticlă geamuri
- Geamuri, parbrize
- Cristal/vase rezistente la căldură etc.
- Obiecte din ceramică, porțelan sau teracotă (de exemplu, farfurii, Căni, Vaze)
- Componente și accesorii auto
- Deșeuri periculoase, nepericuloase și putrescibile
- Borcane care conțin produse toxice și inflamabile
- Becuri

Alte tipuri de deșeuri*

DEȘEURILE VOLUMINOASE — mochete, covoare, piese de mobilier, plapumi, saltele etc.

DEȘEURI DIN DEMOLĂRI ȘI CONSTRUCȚII — pământ din excavații, moloz, beton, echipamente sanitare, gresie, faianță, pietriș, beton, tâmplărie etc.

DEȘEURI ELECTRICE, ELECTRONICE ȘI ELECTROCASNICE — frigidere, mașini de spălat, televizoare, roboți de bucătărie, scule electrice, telefoane, computere și periferice, etc.

De ce să colectam separat:

RESPECTĂM obligațiile prevăzute de LEGISLAȚIA în vigoare

CONSERVĂM resursele naturale neregenerabile. Adoptarea unui comportament ecologic responsabil TREBUIE să facă parte din educația noastră!

REDUCEM consumul de materii prime și, implicit, costul de realizare al produselor!

** Aceste informații sunt doar câteva exemple recomandate de Toreco SRL . Pentru detalii complete despre colectarea selectivă, consultați legislația în vigoare.*

Surse:

Legea nr. 209/2016 privind deșeurile (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 459–471, art. 916)

HG Nr. 561/2020 — REGULAMENT privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, Publicat în Monitorul Oficial Nr. 212–220 art. 743, 21.08.2020

HG 301 din 24.04.2014 cu privire la aprobarea Strategiei de mediu pentru anii 2014–2023 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia

HG 248 din 10.04.2013 cu privire la aprobarea Strategiei de gestionare a deșeurilor în Republica Moldova pentru anii 2013—2027

Pentru mai multe informații și soluții personalizate, contactați-ne:

TORECO S.R.L.
Adresa: or. Chișinău, str. Uzinelor 1
Telefon: (373 22) 829 629
e-mail: marketing@toreco.md
www.toreco.md

ECO SAVE a desfășurat o nouă campanie de colectare

În a doua jumătate a lunii noiembrie, Fundația Eco Save a inițiat o campanie amplă de colectare a ambalajelor de la produsele de uz fitosanitar și fertilizanți (PUFF) de la agricultorii din Republica Moldova. Astfel, în doar două săptămâni, au fost adunate peste 18,5 tone de deșeuri de ambalaje periculoase de la fermieri din 14 municipii și raioane din țară, printre care: Fălești, Ungheni, Rezina, Căușeni și Cantemir. Această inițiativă a avut un impact semnificativ, întrucât fermierii s-au dovedit a fi mult mai bine informați și pregătiți în comparație cu campania anterioară, care a avut loc în iunie 2023.

Aceștia au acumulat cantități mari de ambalaje și le-au supus procedurii de triplă clătire. Odată cu această practică, se asigură eliminarea completă a reziduurilor de substanțe periculoase.

Reciclarea ambalajelor de la produsele de uz fitosanitar și fertilizanți, un pas semnificativ către o agricultură sustenabilă

„Tripla clătire este un proces esențial pentru curățarea ambalajelor de la produsele de uz fitosanitar și fertilizanți. Acest procedeu elimină reziduurile toxice și reduce semnificativ riscul contaminării solului și a apei, asigurând o practică agricolă responsabilă și sustenabilă", a menționat Mihai Caranfil, directorul executiv al Fundației Eco Save.

În luna octombrie, echipa Eco Save a efectuat o vizită de lucru la reciclatorii de ambalaje din agricultură din România.

„Vizita echipei noastre la reciclatorii de ambalaje din agricultură din România a arătat că sistemul colectiv Eco Save implementează cu succes normele legale din Republica Moldova și practicile internaționale din domeniu", a subliniat Mihai Cojocaru, administratorul Eco Save.

Această inițiativă reprezintă nu doar un progres în ceea ce privește gestionarea deșeurilor periculoase din agricultură, ci și un pas important către o agricultură durabilă și

La depozitele Aiprom și SCAPA din Bacău, ei au avut oportunitatea de a învăța din experiența reciclatorilor de peste Prut.

Această experiență a fost importantă pentru a implementa și în Republica Moldova standardele europene în ceea ce privește gestionarea deșeurilor de ambalaje din domeniul agricol.

responsabilă ecologic în Republica Moldova. Prin educare și colaborare, Eco Save și fermierii locali demonstrează că pot obține schimbări semnificative pentru un mediu mai curat și mai sănătos.

Un viitor sustenabil pentru agricultură înseamnă nu doar o recoltă bogată, ci și protejarea resurselor și a ecosistemelor noastre valoroase prin practici responsabile și inovatoare.

Cum reducerea risipei alimentare poate contribui la protejarea mediului înconjurător

Procesul de a aduce alimentele pe mesele noastre este adesea însoţit de emisii de gaze cu efect de seră, contribuind semnificativ la schimbările climatice. Procesul începe odată cu producţia alimentelor, unde emisiile de gaze cu efect de seră sunt generate în cadrul activităţilor agricole şi de prelucrare. Fiecare fază implicată în producţia alimentelor — de la cultivare şi recoltare la transport şi ambalare — contribuie la acest impact negativ. Din păcate, aceste eforturi sustenabile sunt compromise atunci când produsele ajung să fie risipite.

Conform Organizaţiei pentru Alimentaţie şi Agricultură (FAO) a Naţiunilor Unite, se estimează că, dacă risipa alimentară ar fi o ţară, aceasta ar ocupa locul al treilea în clasamentul celor mai mari generatori de gaze cu efect de seră, imediat după Statele Unite şi China. O treime din emisiile globale de gaze cu efect de seră (GES) provin din domeniul agriculturii, iar 30% din hrana pe care o producem este irosită, ceea ce reprezintă aproximativ 1,8 miliarde de tone în fiecare an. Dacă am reduce complet risipa alimentară, am reduce şi emisiile GES cu 8%.

Regiunile în care se produce cea mai mare cantitate de alimente risipite variază în întreaga lume. În ţările cu venituri reduse, 40% din alimente sunt risipite după recoltare, dar înainte de a ajunge în casele oamenilor, adesea din cauza lipsei infrastructurii adecvate. În schimb, în ţările cu venituri medii şi mari, consumatorii poartă o parte mai mare din responsabilitate: se estimează că gospodăriile sunt responsabile pentru 53% din totalul risipei alimentare în Europa.

Kate Parizeau, profesor asociat la Universitatea din Guelph, împreună cu colegii săi, au desfăşurat un studiu în Canada care a implicat analizarea tuturor deşeurilor generate de 94 de familii din Guelph, Ontario. Aceştia au clasificat alimentele descoperite în funcţie de gradul de comestibilitate şi cantitatea lor. Rezultatele au arătat că **fiecare familie arunca în jur de 3 kg de deşeuri alimentare evitabile în fiecare săptămână (156 kg/an)**, echivalentul a **23,3 kg de emisii de carbon săptămânal / 1211 kg emisii de carbon anual**.

Cu toate acestea, nu toate formele de risipă alimentară au aceeaşi importanţă în ceea ce priveşte emisiile de carbon. Produsele din carne şi lactate generează emisii de carbon mult mai ridicate decât fructele şi legumele, astfel că reducerea cantităţii de carne aruncate va avea un impact mai semnificativ decât reducerea risipei de morcovi. Un studiu din 2018 (*Nutrition in the Bin: A Nutritional and Environmental Assessment of Food Wasted in the UK, frontiers.org*) a relevat că legumele proaspete şi salata constituie 25% din totalul risipei alimentare din gospodăriile din Marea Britanie, dar contribuie doar cu 12% la emisiile de gaze cu efect de seră provenite din alimentele aruncate. În contrast, car-

nea și peștele reprezintă doar 8% din totalul alimentelor aruncate, dar au o contribuţie de 19% la emisii. La fel, un studiu din 2015 (*Resources, Conservation and Recycling, Swedish University of Agricultural Science)* despre risipa alimentară în supermarketurile suedeze a constatat că, deși departamentul de fructe și legume reprezintă 85% din masa alimentelor aruncate într–un interval de trei ani, aceste alimente contribuie doar cu 46% la amprenta totală de carbon a alimentelor risipite. În schimb, carnea constituie 3,5% din masa totală a alimentelor aruncate, dar contribuie cu 29% la amprenta de carbon.

Felul în care aruncăm alimentele are, de asemenea, importanţă. Atunci când materia organică se descompune într–un depozit de deșeuri, aceasta eliberează metan, un gaz cu efect de seră mult mai toxic decât dioxidul de carbon. Cu toate acestea, dacă compostăm resturile alimentare într–un container bine întreţinut care permite accesul la oxigen, vom reduce semnificativ cantitatea de metan eliberată în atmosferă, iar carbonul din materia organică compostată va fi reţinut în solul rezultat. Un studiu (*Resources, Conservation and Recycling, 2018*) a estimat că emisiile de gaze cu efect de seră generate de compostare reprezintă doar 14% din aceleași alimente aruncate la depozitul de gunoi. Proiectul Drawdown, o organizație de cercetare care identifică soluții potențiale la schimbările climatice, estimează că dacă nivelul de compostare ar crește la nivel global, am putea reduce emisiile cu 2,1 miliarde de tone până în 2050.

O mișcare adecvată în cadrul sistemului alimentar ar fi să renunţăm la depozitare și să optăm pentru orice altă metodă. Fie că este vorba de compostare la domiciliu sau digestie anaerobă, oricare dintre aceste opțiuni este mai benefică decât depozitarea la groapă de gunoi. Chiar dacă există diferențe de impact asupra mediului între aceste metode de eliminare, totuși impactul rămâne a fi mult mai redus. Deci, dacă în prezent resturile alimentare ajung la coșul de gunoi, acum e momentul de luat în considerare posibilitatea de a schimba acest obicei. Iar dacă gospodăriile nu dispun de o grădină în care să construiască o ladă de compost, sau nu este acces la o stație de compostare comunitară, cei ce trăiesc la apartament pot composta cu ajutorul găleților de mici dimensiuni destinate depozitării în spațiul locativ.

Risipa alimentară și poluarea mediului reprezintă probleme interconectate, având consecințe semnificative asupra sustenabilității ecosistemului nostru și a calității vieții pe termen lung. Rezultatul acestor două fenomene indică necesitatea unor eforturi semnificative pentru a diminua impactul negativ asupra mediului și pentru a încuraja utilizarea eficientă a resurselor alimentare. O abordare eficientă a acestor provocări impune o schimbare sistemică a atitudinilor, practicilor și politicilor, atât la nivel local, cât și global. Consumatori, producători și autoritățile centrale/locale ar trebui să colaboreze pentru a implementa soluții sustenabile, cum ar fi promovarea agriculturii durabile, îmbunătățirea tehnologiilor de depozitare și transport al alimentelor, și adoptarea unor politici care să încurajeze reciclarea și reducerea deșeurilor. Este esențial să conștientizăm că acțiunile noastre individuale și colective pot avea un impact semnificativ asupra mediului și să ne asumăm responsabilitatea de a contribui la un viitor mai sustenabil!

Noi prevederi legislative pentru deţinătorii de materiale metalice reciclabile

Din martie 2024, orice persoană fizică sau juridică care prestează activităţi de colectare, comercializare şi/sau procesare a materialelor metalice reciclabile poartă responsabilitatea primară privind implementarea prevederilor **Regulamentului privind monitorizarea radiologică a materialelor metalice reciclabile pe întregul ciclu de colectare, comercializare şi procesare, aprobat prin H.G.nr.698/2023**

Scopul acestui regulament este de a stabili cerinţele privind monitorizarea radiologică a materialelor metalice reciclabile pe întregul ciclu de colectare, comercializare şi procesare, în vederea asigurării securităţii radiologice a populaţiei, a lucrătorilor şi a mediului stabilite de prevederile Legii nr. 289/2022 cu privire la cerinţele de bază în securitatea radiologică.

Conform regulamentului, prestatorii de activităţi de colectare, comercializare şi/sau procesare a materialelor metalice reciclabile au obligaţia de a asigura, prin măsuri corespunzătoare, că materialele metalice reciclabile gestionate nu au conţinut radioactiv, adică nu conţin surse radioactive ecranate sau neecranate şi nu sunt contaminate radioactiv peste nivelurile de exceptare sau eliberare şi/sau contaminare prevăzute în partea 1 şi/sau partea 2 a tabelului din anexa nr. 4 din Legea nr. 289/2022, cu respectarea următoarelor restricţii:

- sursele radioactive şi/sau materialele contaminate radioactiv identificate în materialele metalice reciclabile gestionate sunt în responsabilitatea obiectivului în care au fost identificate, până la ridicarea acestora de către operatorii autorizaţi, conform prevederilor art. 50 din Legea nr. 132/2012;
- se interzice returnarea la vânzător a surselor radioactive şi/sau a materialelor contaminate radioactiv detectate în materialele metalice reciclabile gestionate fără actele permisive ale ANRANR (autorizaţia radiologică parţială de transfer);
- se interzice abandonarea surselor radioactive şi/sau a materialelor contaminate radioactiv detectate în materialele metalice reciclabile gestionate.

Importurt/export de materiale metalice reciclabile

ANRANR, conform prevederilor art. 94 din Legea nr. 289/2022, este autoritatea naţională competentă responsabilă de supravegherea respectării cerinţelor prezentului Regulament.

Toate importurile şi exporturile de materiale metalice reciclabile, care trec prin punctele de trecere a frontierei de stat, sunt supuse controlului radiologic, cu respectarea condiţiilor:

1) se permite importul sau exportul a expediţiilor de materiale metalice reciclabile doar prin punctele de frontieră care sunt utilate cu sisteme staţionare de monitorizare radiologică;

2) autorităţile responsabile în punctul de trecere a frontierei de stat vor opri intrarea pe teritoriul Republicii Moldova a oricărui transport cu materiale metalice reciclabile contaminate radioactiv. În astfel de situaţii, autorităţile responsabile notifică ANRANR şi celelalte autorităţi naţionale relevante cu atribuţii în domeniu, stipulate în art. 13 din Legea nr. 132/2012, precum şi înştiinţează autorităţile statului vecin cu privire la stoparea transportului respectiv;

3) în situaţia în care în urma controlului radiologic se confirmă că expediţia de materiale metalice reciclabile prezintă conţinut radioactiv, autoritatea publică pe al cărei teritoriu s–a produs evenimentul organizează returnarea transportului respectiv în ţara de origine;

4) persoanele responsabile de controlul radiologic la frontieră vor opri ieşirea din ţară a unui transport de materiale metalice reciclabile contaminate radioactiv. În astfel de situaţii, autorităţile responsabile notifică ANRANR, IGSU, IGP şi celelalte autorităţi naţionale relevante, iar mijlocul de transport cu materialul menţionat transportat va fi întors expeditorului;

5) în situaţia în care expeditorul nu poate fi identificat, ANRANR va sesiza autorităţile competente ale statului — IGP, Serviciul Informaţii şi Securitate şi alte autorităţi, pentru identificarea proprietarului, în vederea recuperării sursei radioactive şi/sau a materialului contaminat radioactiv şi a costurilor aferente operaţiilor de recuperare, tratare, condiţionare, depozitare finală şi/sau decontaminare.

Poluatorul plătește

Costurile asociate cu operaţiile de recuperare, tratare, condiţionare, depozitare şi/sau decontaminare se percep în baza principiului „poluatorul

plătește", conform căruia proprietarul sursei radioactive sau al materialului metalic reciclat contaminat radioactiv suportă toate costurile aferente operaţiilor de recuperare, transportare, tratare, condiţionare, depozitare şi/sau de decontaminare, iar în situaţia în care proprietarul sursei radioactive sau al materialului contaminat radioactiv nu poate fi identificat sau nu poate fi găsit pentru plata cheltuielilor aferente operaţiilor de recuperare, transportare, tratare, condiţionare, depozitare şi/sau de decontaminare, sursa radioactivă şi/sau materialul contaminat radioactiv, după caz, vor fi declarate de către ANRANR drept surse radioactive orfane, iar cheltuielile respective vor reveni statului conform prevederilor art. 95 din Legea nr. 289/2022

Important!

În vederea respectării prevederilor prezentului Regulament, deţinătorii materialelor metalice reciclabile vor consulta ANRANR sau experţi acreditaţi în radioprotecţie pentru obţinerea de:

1) expertiză şi pregătire de specialitate în domeniul radioprotecţiei, tehnicilor şi procedurilor de detecţie a radiaţiilor ionizante;
2) expertiză şi pregătire de specialitate pentru elaborarea planurilor de intervenţie şi a procedurilor de răspuns în caz de urgenţă radiologică conexă surselor (materialelor) radioactive;
3) prevederile prezentului punct nu se aplică operatorilor economici şi punctelor de lucru ale acestora care colectează, comercializează şi/sau procesează anual, fiecare în parte, cantităţi de materiale metalice reciclabile mai mici decât oricare dintre următoarele:

a) 10 tone de materiale metalice reciclabile din oţel inoxidabil;
b) 10 tone de materiale metalice neferoase reciclabile;
c) 1000 tone de materiale metalice feroase reciclabile în general.

Instruire personal!

Deţinătorii de materiale metalice reciclabile, precum şi autorităţile responsabile în punctul de trecere a frontierei de stat au obligaţia de a asigura pregătirea iniţială şi periodică a personalului implicat în manipularea, procesarea şi controlul expediţiilor de materiale metalice reciclabile.

Prevederi noi privind declararea, modul şi termenul de achitare a plăţilor pentru poluarea mediului

În corespundere cu prevederile Legii nr. 247/2023 pentru modificarea Legii nr. 1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului și care a intrat în vigoare din 01.10.2023 au fost operate o serie de modificări care vizează în special producătorii de ambalaje. În conformitate cu noile modificări, în articolul 11. „Taxa pentru mărfurile care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului" au fost introduse poziții tarifare noi, care conform Nomenclatorului combinat al mărfurilor reprezintă ambalaje fabricate din hârtie, carton, plastic, sticlă și care vor fi supuse taxei pentru ambalaj. Aceste modificări sunt condiţionate de implementarea mecanismului REP pentru ambalaje reglementat prin H.G.nr.561/2020.

Art.11 din Legea nr.1540/1998 (versiunea în redacţie nouă) se prezintă mai jos.

(2) Categoriile de mărfuri ce cauzează poluarea mediului în procesul utilizării sînt următoarele:

a) mărfurile indicate în anexa nr. 8;
b) ambalajul fabricat din plastic, lemn, carton, sticlă, metale (inclusiv aluminiu) și/sau compozit (clasificate la pozițiile tarifare 3923, 4415, 4819, 7010, 7310, 731100, 760612, 7612, 761300000) ce conține produse;

~~c) ambalajul primar compozit care conține produse;~~

~~d) ambalajul primar din aluminiu (clasificat la poziția tarifară 7612) care conține produse.~~

(4) Cota taxei pentru mărfurile ce cauzează poluarea mediului în procesul utilizării se stabilește după cum urmează:

1) pentru mărfurile indicate la anexa nr. 8 — conform cotelor stabilite în anexa respectivă;

2) pentru ambalaj — în sumă absolută la o unitate de măsură a greutății materialului din care este fabricat ambalajul (plastic, lemn, hârtie, carton, sticlă, metale (inclusiv aluminiu) și/sau compozit):

Codul poziției tarifare	Materialul ambalajului	Cota taxei pe ambalaje (lei/tonă)
3923	Plastic	4500 lei
4415	Lemn	1400 lei
4819	Hârtie şi carton	1000 lei
7010	Sticlă	2000 lei
7310, 7311 00, 7606 12, 7612 7613 00 000	Metale (inclusiv aluminiu)	1400 lei
	Compozit	1000 lei

(7) Subiecții care au atins obiectivul de valorificare se scutesc de plata taxei pe ambalaje. Subiecții înregistrați în SIA–MD beneficiază de o scutire de taxa pe ambalaje egală cu raportul dintre cantitatea de deșeuri valorificate și cantitatea de deșeuri care corespunde obiectivului de valorificare prevăzut în anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 561/2020, înmulțit cu cota taxei pe ambalaje prevăzută la alin. (4) pct. 2), după cum urmează:

$$T_f = T_i - (V/O \times T_i),$$

în care:

T_f – cota taxei care urmează a fi achitată;

T_i – cota taxei pe ambalaje prevăzută la alin. (4) pct. 2);

V — cantitatea de deșeuri valorificate;

O — cantitatea de deșeuri care corespunde obiectivului de valorificare prevăzut în anexa nr. 2 la HG 561/2020.

Modul și termenul de achitare a plăților pentru poluarea mediului este reglementat prin **art.14/ Legea 1540/ 1998.** Conform acestor prevederi:

- ✓ Producătorii de ambalaje sunt obligați să calculeze de sine stătător plățile pentru poluarea mediului prevăzute la art. 11, să achite la bugetul de stat plățile corespunzătoare și să prezinte Serviciului Fiscal de Stat darea de seamă respectivă, utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică în condițiile stipulate la art. 187 alin. (2^1) din Codul fiscal. Forma și modul de completare a dării de seamă se aprobă de către Ministerul Finanțelor.
- ✓ Producătorii care nu fac parte dintr–un sistem colectiv ori nu s–au înregistrat ca sistem individual calculează și achită plățile corespunzătoare și prezintă darea de seamă respectivă lunar, până la data de 30 a lunii imediat următoare lunii de gestiune.
- ✓ Producătorii care fac parte dintr–un sistem colectiv ori s–au înregistrat ca sistem individual calculează și achită plățile corespunzătoare și prezintă darea de seamă respectivă anual, până la data de 30 aprilie a anului imediat următor anului de gestiune.

Cine sunt subiecți ai taxei de reglementare?

Conform art. 11 din Lege 1540/1998, Subiecți ai taxei reglementate sînt persoanele juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, și persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, sub orice formă stabilită de legislație, și care:

a) produc mărfuri indicate la alin. (2) ce cauzează poluarea mediului în procesul utilizării;

b) importă mărfuri indicate la alin. (2) ce cauzează poluarea mediului în procesul utilizării;

c) procură de la persoane fizice și juridice de pe teritoriul Republicii Moldova care nu au relații fiscale cu sistemul bugetar al acesteia mărfuri indicate la alin. (2) ce cauzează poluarea mediului în procesul utilizării.

IMPORTANT!

Odată cu aceste actualizări la Legea nr.1540/1998 a fost aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.93 din 09.10.2023, **Darea de seamă și Instrucțiunea de completare privind taxa pentru mărfurile care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului (forma POLMED23).** Prevederile Ordinului respectiv sunt aplicabile pentru perioadele fiscale începând cu luna octombrie 2023, inclusiv. **POLMED 23 stabilește că la determinarea obligației privind taxa pentru ambalaje urmează să participe:**

- → cantitatea de ambalaje plasate pe piață pe parcursul perioadei fiscale;
- → țintele de valorificare, atinse de fiecare subiect.

De asemenea, în contextul modificărilor operate în Legea nr.1450/1998 privind plata pentru poluarea mediului, proiectul mai prevede periodicitatea prezentării dării de seamă:

- **lunar** — pentru subiecții ce nu sunt înregistrați în SIA „Managementul deșeurilor" și respectiv nu își execută obligația sa de reciclare a ambalajelor, devenite deșeuri prin aplicarea principiului responsabilității extinse a producătorilor.
- **anual** — pentru subiecții ce își execută obligația de reciclare a ambalajelor, devenite deșeuri.

IMPORTANT: Producătorii de AMBALAJE conform Legii 1540/1998 în cazul înregistrării în SIAMD și atingerea țintelor de colectare și valorificare a deșeurilor de ambalaje vor fi scutiți de plata taxei pe ambalaje. Costurile aferente pentru gestionare deșeurile de ambalaje vor fi acoperite fie individual de fiecare producător în parte fie prin aderea la un sistem colectiv autorizat REP prin plata unui tarif de membru.

Experienţa A.O e-Circular la ECOMONDO 2023, expoziţia dedicată Economiei Circulare

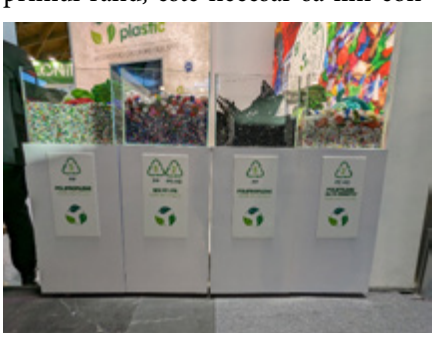
Expoziţia Ecomondo din acest an a fost o experienţă remarcabilă pentru A.O. Centrul de instruire și consultanţă E-CIRCULAR, care a avut privilegiul de a o vizita și de a explora cele mai recente inovaţii și soluţii pentru gestionarea deșeurilor într-o perspectivă circulară. Subiectul central al expoziţiei, intitulat „Deșeurile ca resursă", a oferit un context stimulant pentru discuţii, prezentări și demonstraţii interactive.

Ecomondo reprezintă un eveniment de referinţă la nivel internaţional în domeniul gestionării durabile a resurselor și a deșeurilor. Numele „Ecomondo" simbolizează fuziunea dintre ecologie și lume, punând un accent puternic pe soluţiile ecologice și pe dezvoltarea durabilă. Această expoziţie oferă o platformă cuprinzătoare pentru prezentarea celor mai recente tehnologii, inovaţii și strategii legate de economia circulară și protejarea mediului înconjurător. Participanţii la Ecomondo au ocazia de a explora soluţii avansate pentru gestionarea eficientă a deșeurilor, promovând ideea că acestea pot fi transformate în resurse valoroase în loc să reprezinte doar o problemă ecologică. Expoziţia atrage atât reprezentanţi ai sectorului public, cât și ai celui privat, facilitând dialogul și colaborarea între diverse părţi interesate. Ecomondo oferă, astfel, un cadru important pentru schimbul de cunoștinţe, promovarea inovaţiei și stimularea unor practici sustenabile în domeniul gestionării resurselor și al protecţiei mediului. În cadrul acestei expoziţii am fost martorii unor prezentări captivante și practici care ilustrează transformarea deșeurilor în resurse valoroase prin tehnologii avansate și inovatoare.

La cea de-a 26-a ediţie, desfășurată în perioada 7—10 noiembrie 2023 la Rimini, Italia, ECOMONDO a reunit peste 1.500 de branduri expozante, înregistrând o creștere de 10% faţă de anul precedent, pe o suprafaţă expoziţională extinsă de 150 000 m^2. Participanţii au prezentat o diversitate de produse și servicii, aducând în prim-plan probleme complexe legate de mediu și furnizând soluţii concrete pentru acestea. Numărul total de vizitatori, inclusiv cei naţionali și internaţionali, a înregistrat o creștere semnificativă de 15% faţă de anul anterior, atrăgând profesioniști din diverse domenii precum servicii, industrie, construcţii, asociaţii și instituţii, agricultură, mass-media de specialitate, transport și logistică. La ceremonia inaugurală au luat parte Gilberto Pichetto Fratin, Ministrul Mediului și Securităţii Energetice, Stefano Bonaccini, Președintele Regiunii Emilia-Romagna, Anna Montini, Consilierul pentru Tranziţie Ecologică de la Rimini, și Maurizio Renzo Ermeti, Președintele Italian Exhibition Group, entitatea organizatoare a evenimentului.

DEȘEU = RESURSĂ

Există multiple piedici în calea acestei schimbări de perspectivă, cuprinzând aspecte culturale, tehnologice, economice și reglementare. În primul rând, este necesar să fim con-

vinși că modelul „preia — utilizează — aruncă“ nu este sustenabil, întrucât, la un moment dat, spațiul disponibil pentru depozite va deveni limitat, iar exploatarea continuă a resurselor naturale poate conduce la epuizarea acestora și la stagnarea unor procese

de producție. Utilizarea fluxurilor de deșeuri ca materie primă secundară poate ajuta la prevenirea acestei probleme și la gestionarea eficientă a fluxului generat. Cu toate acestea, atribuirea valorii reziduurilor sau deșeurilor nu este întotdeauna simplă. În plus, există încă lacune în tehnici și procese care să permită reciclarea sau transformarea eficientă a unor tipuri de deșeuri în produse valoroase, iar cercetarea aplicată și transferul de tehnologie contribuie la abordarea acestor nevoi. Bineînțeles, este necesară o investiție semnificativă în instalații, iar acest aspect ar trebui să fie inițial stimulat de instituțiile publice, creând astfel premisele pentru un circuit virtuos care să devină auto-susținător în contextul competiției private.

Pavilionul dedicat textilelor la Expoziția Ecomondo a reprezentat o oază vibrantă a inovației și sustenabilității în economia circulară. Aici, vizitatorii au cunoscut o varietate impresionantă de materiale textile reciclate și produse eco-friendly, ilustrând modul în care industria modei poate adopta practici durabile. De la haine și accesorii fabricate din fibre reciclate până la tehnologii revoluționare de reciclare a textilelor, pavilionul evidențiază eforturile constante ale industriei pentru a reduce amprenta de carbon și a minimiza impactul asupra mediului. Expozanții și designerii au dat dovadă de soluții creative, cum ar fi reciclarea hainelor vechi pentru a crea materiale noi și metode avansate de design circular.

Pavilionul dedicat gestionării deșeurilor la Expoziția Ecomondo a fost un epicentru al soluțiilor inovatoare și a tehnologiilor avansate menite să aducă o schimbare pozitivă în domeniul gestionării deșeurilor, menite să creeze orașe sustenabile, unde toți actorii — autoritățile și locuitorii funcționează în sinergie. Am fost impresionați de cât de complex este domeniul colectării, reciclării și eliminării responsabile a deșeurilor. Expozanții au prezentat tehnologii de ultimă generație, precum sortarea automată a deșeurilor, procese de reciclare eficiente și metode inovatoare de transformare a deșeurilor în resurse valoroase, soluții pentru orașe verzi.

Participarea A.O. e-CIRCULAR la Ecomondo s-a dovedit a fi o experiență productivă. În cadrul evenimentului desfășurat la Rimini, am intrat în contact direct cu un spectru larg de tehnologii și echipamente inovatoare, dedicate atât managementului și exploatării integrate a bioresurselor, cât și altor domenii cheie precum managementul apei, textile, bioenergie, managementul și protecția solului, transportul, eliminarea deșeurilor, agricultura durabilă și dezvoltarea urbană. Pe durata celor patru zile intense de evenimente de afaceri și networking, s-au stabilit relații solide cu numeroși experți și companii specializate în managementul deșeurilor și practici circulare. Aceste conexiuni au fost create în vederea continuării discuțiilor și, pe cât de posibil, a implementării acestor tehnologii și abordări în Republicii Moldova.

Conferința Națională „Economia Circulară în Republica Moldova 2023”:

O Platformă de Dialog și Acțiune pentru Sustenabilitate

La data de 17 noiembrie 2023, A.O. Centrul de instruire și consultanță E-CIRCULAR, în colaborare cu A.O. Verde e Moldova și cu sprijinul Programului de Granturi Mici GEF SGP Moldova a organizat prima ediție a Conferinței Naționale cu tema „Economia Circulară în Republica Moldova 2023: Provocări, oportunități și parteneriate”.

Conferința a fost organizată cu scopul de a discuta provocările actuale, oportunitățile emergente și posibilele parteneriate pentru promovarea economiei circulare la nivel național. Evenimentul a început cu cuvinte de deschidere din partea organizatorilor și partenerilor cheie, Ministerul Mediului, Ministerul Culturii, Agenția de Investiții a Moldovei și GEF SGP Moldova, fiecare în parte subliniind importanța tranziției către un model economic circular, în care resursele sunt utilizate eficient, deșeurile sunt reduse și reciclate, iar impactul asupra mediului este minimizat.

Aurelia Bahnaru, președinte A.O. Centrul de instruire și consultanță E-CIRCULAR a transmis un mesaj încurajator și încărcat de semnificație: *„Această conferință nu este doar un eveniment; este un catalizator pentru schimbare. Împărtășind bune practici și idei concrete, putem construi un viitor mai verde și mai sustenabil.”*

Agenda conferinței a fost densă și variată, incluzând paneluri de discuții și prezentări inspiraționale. Subiecte precum gestionarea eficientă a resurselor, reducerea deșeurilor (cu accent pe plastic), promovarea turismului circular și accesul la resurse educaționale și informaționale au fost puncte cheie abordate în cadrul evenimentului. De asemenea, o zonă expozițională a oferit o platformă pentru companii precum Toreco SRL și Fundația EcoSave să-și prezinte echipamentele și produsele destinate facilitării gestionării deșeurilor și promovării principiilor economiei circulare. Participanții au avut ocazia de a descoperi exemple de succes și bune practici la nivel național și internațional, contribuind la schimbul de idei și soluții concrete pentru implementarea unor modele de afaceri circulare. De asemenea, au fost stabilite platforme de networking pentru a stimula colaborările viitoare și schimbul de experiență între participanți.

Discuțiile intense au adus la lumină o serie impresionantă de exemplificări ale afacerilor circulare, ilustrând cu claritate faptul că obținerea de profit poate merge în paralel cu responsabilitatea față de mediu. Un aspect semnificativ al discuțiilor s-a concentrat asupra inițiativelor de reutilizare și reumplere, subliniind importanța unei schimbări de paradigmă de la un model de consum bazat pe produse de unică folosință către practici durabile și prietenoase cu mediul. În contextul dezbaterilor despre orașele ecologice, au fost aduse în prim-plan studii de caz care atestă succesul implementării planificării urbane integrate și a tehnologiilor verzi, contribuind astfel la formarea unor comunități sustenabile și prietenoase cu mediul. Notabilă a fost discuția detaliată cu privire la conceptul de responsabilitate extinsă a producătorului, evidențiind importanța angajamentului activ al companiilor în gestionarea integrală a ciclului de viață al produselor, de la etapa de producție până la cea de reciclare. Conferința a subliniat imperativul dezvoltării de resurse educaționale accesibile tuturor grupurilor de vârstă, furnizând instrumente esențiale copiilor și adulților pentru a înțelege și adopta principiile economiei circulare în cotidianul lor.

Evenimentul a reprezentat un pas semnificativ în consolidarea eforturilor și angajamentului comun pentru construirea unui viitor mai verde și mai durabil pentru Republica Moldova. Conferința Națională „Economia Circulară în Republica Moldova 2023” a demonstrat că, prin colaborare și acțiune concretă, se pot construi fundații solide pentru un mediu mai curat și o economie mai durabilă.

Toate prezentările din cadrul evenimentului sunt accesibile online https://event.e-circular.org/

CONFERINȚA
NAȚIONALĂ 2023
ECONOMIA CIRCULARĂ ÎN
REPUBLICA MOLDOVA
PROVOCĂRI, OPORTUNITĂȚI
ȘI PARTENERIATE
17 noiembrie 2023
Digital Park
LOCAL ACTION GLOBAL IMPACT
3P Problemă Pasiune Plogging

Plasticul este o amenințare globală, dar nu întotdeauna clară, la adresa sănătății noastre

În ciuda faptului că plasticul este în prezent unul dintre cele mai comune materiale de pe Planetă, caracteristicile și impactul său asupra sănătății umane rămân prost înțelese. În acest articol vom prezenta rezultatele unui Raport revoluționar intitulat *Costurile ascunse ale unei Planete din plastic,* care demonstrează că impactul plasticului asupra sănătății este unui copleșitor. Sunt necesare multe acțiuni și soluții pentru a face față acestei amenințări la adresa vieții și a drepturilor omului. Pentru a fi eficiente, acestea trebuie să reducă în cele din urmă producția, utilizarea și eliminarea plasticului și a substanțelor chimice toxice asociate.

Principalele constatări ale raportului

Analiza aspectelor legate de plastic necesită o abordare, bazate pe ciclul de viață. Abordări înguste ale evaluării și rezolvarea problemelor legate de expunerea la plastic este acum inadecvată și nepotrivită. Pentru a lua decizii informate cu privire la riscurile utilizării materialelor plastice este necesară o abordare bazată pe întregul ciclu de viață a plasticului și a produselor din plastic. În fiecare etapă a ciclului său de viață, plasticul prezintă un risc deosebit pentru sănătatea umană, din cauza eliberarea particulelor din plastic și a substanțelor chimice conținute în acestea.

1 Minerit și transport (Expunere directă)

În prezent, 99% din plastic este fabricat pe bază de combustibili fosili. producția de petrol și gaze, în special prin fracturare hidraulică rezervor pentru producția de gaze naturale (fracking), alocă o mulțime de substanțe toxice în aer și apă, adesea în volume semnificative. Mai mult de 170 de substanțe chimice care sunt utilizate În extracția principalelor materii prime pentru plastic în timpul fracturării, acestea au un impact negativ bine cunoscut asupra sănătății ființe umane, inclusiv cancer, tulburări neurologice, boli ale sistemului reproducător, întârzierea dezvoltării, tulburări sistemul imunitar și multe altele. Aceste toxine au efect direct asupra pielii, ochilor și a altor organe senzoriale, sisteme respiratorii, nervoase și gastro–intestinale, ficat și creier, care a fost documentat în diferite studii.

Emisii	Expunere	Sănătate
benzenul, Organice volatile conexiuni și mai mult de 170 substanțe chimice toxice în lichidul de fracționare	inhalare și ingestie (aer și apă)	afectează sistemul imunitar sistem, organe senzoriale, ficat și rinichi, expunerea include cancer, neuro–, de reproducere Toxicitate și toxicitate Dezvoltare

2 Prelucrare și producția (Expunere directă)

În procesul de transformare a combustibililor fosili Rășinile și aditivii plastici eliberează substanțe cancerigene și alte substanțe foarte toxice în aer Substanțe. Efectele confirmate ale expunerii la acestea substanțele

includ tulburări ale sistemului nervos, probleme cu sistem reproductiv și dezvoltare, cancer, leucemie și tulburări genetice, cum ar fi greutatea scăzută la naștere. Lucrătorii angajați în industrie și persoanele care locuiesc în apropiere cu rafinăriile de petrol, sunt supuse cel mai mare risc — atât cronic, cât și acut expunerea în timpul degajărilor necontrolate și Urgență.

Emisii	Expunere	Sănătate
benzen, PAH și stiren	inhalare, ingestie, contact cu pielea (aer, apă și sol)	expunerile pot include cancer, neurotoxicitate, toxicitate pentru reproducere, greutate mică la naștere și iritații oculare și ale pielii

3 Bunuri de larg consum și ambalare (Expunere directă)

Utilizarea produselor din plastic duce la: ingestia și/sau inhalarea unor cantități mari de microplastice și a sute de substanțe toxice, inclusiv agenți cancerigeni, substanțe cancerigene cunoscute și suspectate; perturbarea dezvoltării și funcționării sistemului endocrin.

Emisii	Expunere	Sănătate
metale grele, POP, agenți cancerigeni, perturbatori endocrini (HNRES) și microplastice	inhalare, ingestie și contact cu pielea	afectează sistemul renal, cardiovascular, gastro-intestinal, neurologic, reproductiv și respirator; Expunerile includ cancerul, diabetul și toxicitatea pentru dezvoltare

4 Gestionarea deșeurilor (Expunere directă)

Toate tehnologiile de gestionare a deșeurilor din plastic (inclusiv incinerarea, incinerarea pentru producerea de energie, gazeificare și piroliză) au ca rezultat eliberarea de metale toxice, cum ar fi plumbul și mercurul, substanțe organice (dioxine și furani), gaze acide și alte substanțe toxice în aer, apă. si solul.Toate aceste tehnologii au ca rezultat expunerea directă și indirectă a lucrătorilor și rezidenților la substanțe toxice, inclusiv prin inhalarea aerului poluat, contactul direct cu solul sau apa contaminată și consumul de alimente cultivate în medii contaminate cu aceste substanțe. Toxinele conținute în emisii, cenușa zburătoare și zgura de la locurile de ardere a deșeurilor pot parcurge distanțe lungi și se pot depozita în sol și apă, în cele din urmă ingerând oamenii după ce se acumulează în țesuturile vegetale și animale.

Emisii	Expunere	Sănătate
metale grele, dioxine și furani, HAP, deșeuri toxice	ingestie și inhalare (aer, cenușă, zgură)	cancer, tulburări neurologice și leziuni ale sistemului imunitar, reproductiv, nervos și endocrin

5 Poluarea mediului cu plastic (Expunere indirectă)

Odată ce plasticul se află în mediu sub formă de macroplastice sau microplastice, acesta intră și se acumulează în lanțurile alimentare, fiind transmis prin sol agricol, lanțuri alimentare terestre și acvatice și alimentare cu apă. Plasticul din mediu poate leviga cu ușurință aditivii sebacee actuali sau poate concentra toxinele, deja în mediul natural, făcându–le biodisponibile din nou pentru efecte directe sau indirecte asupra Persoană. Pe măsură ce particulele de plastic se descompun, se deschid noi zone de suprafață, permițând continuarea percolarea aditivilor din părțile interne la suprafață particule și apoi în mediul înconjurător și în corpul uman.

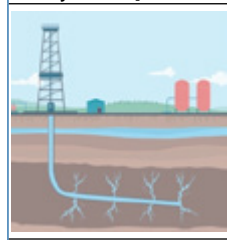
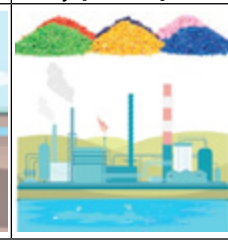
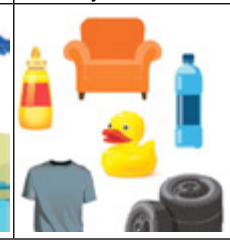
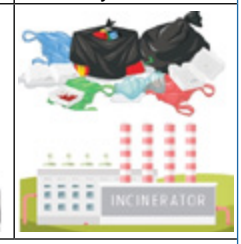
Emisii	Expunere	Sănătate
Microplastice (de exemplu, praf de pneuri și fibre textile) și aditivi toxici: inclusiv POP, VNES, agenți cancerigeni și metale grele	inhalare și ingestie (aer, apă și lanț alimentar)	afectează sistemele cardiovasculare, renale, gastro-intestinale, neurologice, reproductive și respiratorii, expunerile includ cancerul, diabetul, toxicitatea neuro-, reproductivă și de dezvoltare.

Incertitudinile și lacunele în materie de cunoștințe subminează evaluarea completă atât a situației de urgență, cât și a celor pe termen lung riscuri pentru sănătatea umană în toate etapele vieții ciclul de materiale plastice și de a limita capacitatea consumatorilor, a societății și a autorităților de reglementare de a face Alegere conștientă.

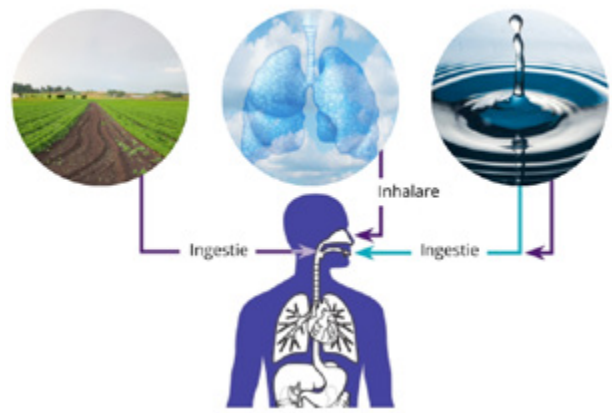
→ Lipsa de transparență a informațiilor cu privire la conținutul de substanțe chimice din plastic și procesele sale de producție împiedică o evaluare completă a impactului acestuia, reduce capacitatea autorităților de reglementare de a dezvolta protecții adecvate, a consumatorilor de a face alegeri în cunoștință de cauză și a rezidenților din zonele afectate de a limita impactul dăunător.

Oamenii sunt expuși la cantități mari de substanțe chimice toxice și microplastice prin inhalare, ingestie și contactul direct a plasticului cu pielea pe tot parcursul ciclului de viață al plasticului

Expunerea Directă

Minerit și transport	Prelucrare și producția	Bunuri de larg consum și ambalare	Gestionarea deșeurilor
			

Expunere indirectă (Prin poluarea mediului cu plastic)

- Sunt necesare urgent cercetări suplimentare pentru a evalua expunerea încrucișată, efectele sinergice și expunerea cumulativă la amestecuri de mii de substanţe chimice substanţele utilizate în produsele de consum; pentru înțelegerea transferului potențial de microplastice și asociate fără substanţe chimice toxice pe plante și animale; precum și pentru a înțelege efectele toxice ale microfibrelor și ale altor microparticule din plastic, care sunt din ce în ce mai fixate în corpul uman.

Reducerea efectelor toxice ale plasticului va necesita o varietate de soluții și opțiuni, deoarece plasticul are un ciclu de viață complex, cu un set divers de factori care îl afectează.

- Deciziile privind aspecte legate de materialele plastice de–a lungul întregului său ciclu de viață sau în etape individuale ar trebui să se bazeze pe respectarea sănătății umane și pe dreptul la un mediu sănătos. În ciuda incertitudinii continue, informațiile disponibile cu privire la efectele grave asupra sănătății ale ciclului de viață al plasticului justifică o abordare riguroasă a precauției pentru ciclul de viață al plasticului și reducerea globală a producției și utilizării materialelor plastice.
- Evaluările impactului asupra sănătății care se concentrează exclusiv pe componentele din plastic ale produselor, ignorând în același timp mii de aditivi și efectele acestora în fiecare etapă a ciclului de viață al plasticului, sunt incomplete.
- Combaterea poluării cu plastic necesită adaptarea și adoptarea unui cadru juridic pentru a asigura accesul la informații privind produsele petrochimice în produsele de bază și procese, precum și extinderea cercetării independente pentru a aborda lacunele existente și potențiale în cunoașterea viitorului
- Deciziile ar trebui să se bazeze pe transparență, participare publicul și dreptul la despăgubiri pentru ceea ce s–a făcut Daune. Transparența este necesară pentru a determina natura și amploarea expunerii la materiale toxice, și pentru a evalua posibilele efecte asupra sănătății și mediul tehnologiilor promovate ca „soluții“, cum ar fi incinerarea și tehnologiile din plastic în combustibil. participării semnificative a publicului la adoptarea decizii privind riscurile legate de plastic și accesul la dreptate în caz de prejudiciu.
- Măsurile care au succes la nivel local sau în legătură cu fluxul unui produs individual sunt adesea subminate sau nivelat de apariția de plastic nou, aditivi noi și noi modalități de influențare. În același timp, lanțurile valorice se întrepătrund, traversează frontierele, continente și oceane. Până când vom acoperi consecințele ciclu complet de viață al plasticului, curent parțial O abordare pentru abordarea crizei poluării din plastic, nu va avea succes

Concluziile acestui raport sunt clare: chiar și în prezența unor limite limitate date privind efectele plasticului asupra sănătății în întreaga lume Ciclul de viață al plasticului este enorm. Pentru a face față acestei amenințări la adresa vieții umane și a drepturilor omului Sunt necesare o mulțime de acțiuni și decizii. Pentru a fi eficiente, acestea trebuie să fie în cele din urmă îndreptate reducerea producției, a utilizării și a eliminării materiale plastice și substanțe chimice toxice conexe

Educația ecologică — factor–cheie al soluționării problemelor de mediu în secolul XXI

În ultimii ani, autoritățile Republicii Moldova au luat o serie de măsuri pentru îmbunătățirea situației în domeniul protecției mediului. Cu toate acestea, în ciuda succeselor obținute, situația ecologică generală din republică rămâne destul de complicată. Influența economiei tenebre asupra situației ecologice din regiune poate fi evaluată calitativ și cantitativ. Caracteristica principală este criminalizarea, creșterea ponderii crimelor economice și de mediu aferente acestora (fig. 1). Trebuie remarcat faptul că procentul de crime ecologice din numărul total de infracțiunilor, potrivit statisticilor, crește de la an la an.

Andrei GUMOVSCHI,
doctor, conferențiar universitar

Măsuri de educație se i-au la nivel de stat. Inspectarea și controlul ecologic au demarat pe toate segmentele ecologice: aer, apă, sol, floră, faună, etc. Așa, de exemplu în anul 2017 s-au întreprins măsuri de verificare 7 165 agenți economici, la care au fost depistate încălcări — 10 755, iar în baza lor întocmite 4 814 procese-verbale, 5 543 amenzi. Sub aspect financiar au fost aplicate amenzi pentru încălcarea legislației de mediu de cca 7 mln lei, iar pentru repararea prejudiciului cauzat mediului au fost înaintate acțiuni civile în sumă de cca 3 mln lei.

Nivelul pierderilor economice se compun din suma pierderilor locale, formate din trei factori: dimensiunea și gradul de impact al unuia sau altuia component poluant al mediului; elementul de educație, sensibile la impactul negativ al poluării; elementul competitiv, care reflectă nivelul indicatorilor normativi economici (volumul producției, plăți și indemnizații pentru diverse boli, etc.),

Cetățianul de mâine trebie să știe ce e bine și ce e rău în raport cu mama-natură pentru ca mai târziu tânărul, iar și mai târziu adultul să acționeze în consecință. Acum în întreaga lume, ecologia începe să însemne o știință de bază, omenirea devenind conștientă de greșelile care s-au făcut până acum și așa cum ne ocupăm de educația morală, intelectuală și estetică, de dezvoltarea aptitudinilor și sentimentelor, de educația voinței este necesar să ne ocupăm și de ***educația ecologică***, prin care să-i învățăm pe tineri de ce și cum trebuie protejată natura. Educația ecologică-instruirea ecologică este o tema necesară nu doar elevilor (mici, mari), dar tuturor de la mic la mare, ca persoane ce-și au adus contribuția la degradarea mediului ambiant.

Educația ecologică cunoaște trei abordări principale:

Educația despre mediu — care asigură înțelegerea modului de funcționare a sistemelor naturale, a impac-

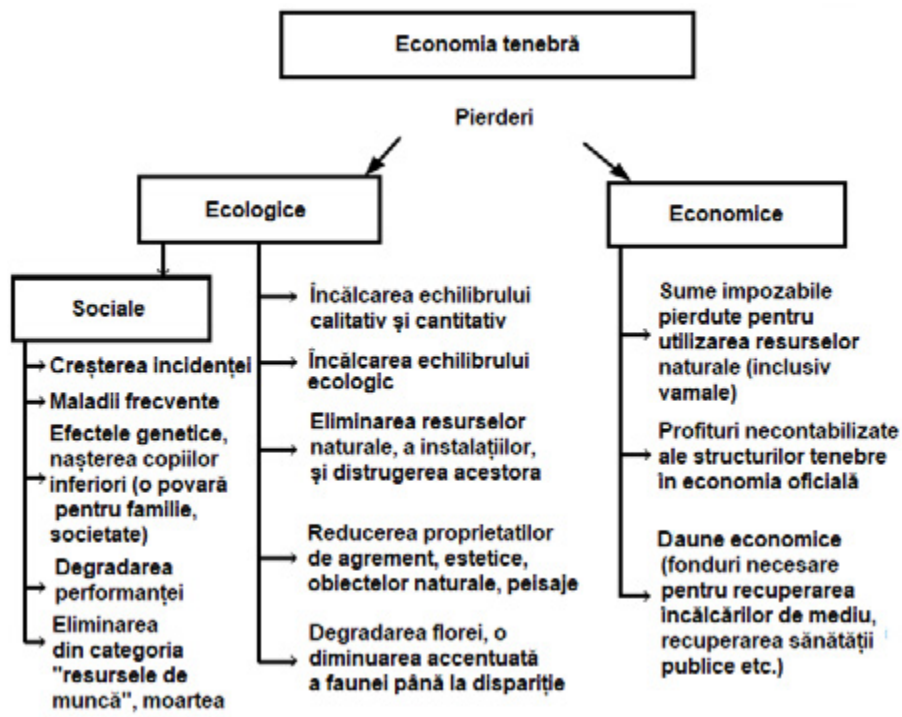

Fig. 1. *Consecințele economiei tenebre*

tului activităţilor umane asupra sistemelor naturale; dezvoltă capacităţile investigative şi gandirea critică. Stă la baza formării unui suport cognitiv care să permită apoi, participarea la luarea deciziilor de mediu.

Educaţia în mediu — asigură experienţa practică a înstruirei, prin contactul direct cu componentele mediului, dezvoltă abilităţi de culegere a datelor şi de investigaţie pe teren, stimulează preocuparea faţă de mediu.

Educaţia pentru mediu — finalizează educaţia în şi despre mediu, dezvoltă sensul responsabilităţii faţă de mediu, motivaţia şi abilitatile de a participa la îmbunătăţirea stării mediului. Promovează dorinţa şi capacitatea de a aborda un stil de viaţă compatibil cu conceptele dezvoltării durabile.

Actualmente omenirea a sesizat, în sfârşit, existenţa crizei ecologice. Un rol important în rezolvarea problemelor ecologice aparţin sistemului de învăţământ. Aceasta însemnă că e necesar să existe educaţie ecologică în mase, cu scopul formării unei culturi ecologice a personalităţii şi a societăţii. O educaţie ecologică în mase presupune toate nivelurile de instruire, începând cu cel preşcolar, unde se fundamentează principiile şi deprinderile de comportament, care în viitor se exprimă prin dragoste şi stimă faţă de natură, faţă de alţi oameni şi sine însuşi.

Formarea unei culturi ecologice se califică ca o conştientizare corectă atitudinală:

- ✓ Faţă de natură şi toată diversitatea ei;
- ✓ Faţă de oamenii care o măresc şi protejază, crează în baza bogăţiei ei diverse valori materiale şi spirituale;
- ✓ Faţă de sine, ca produs al naturii;
- ✓ Înţelegerea valorii vieţii şi sănătăţii ca două părţi component ce depind de starea mediului înconjurător;
- ✓ Gradul de conştientizare a abilităţilor proprii de a interacţiona creativ cu natura.

Educarea atitudinii pozitive, dragostei faţă de natură la copii este posibilă doar atunci, când ei dispun de cunoştine elementare despre ea, posedă abilităţi elementare de creştere a plantelor, de îngrijire a animalelor, pot observa fenomene ale naturii, văd frumuseţea naturii în toată splendoarea

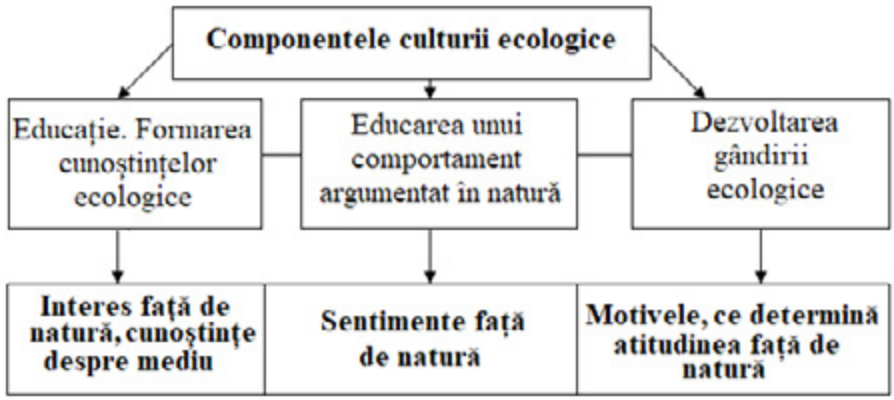

Fig. 2. *Elementele componente ale culturii ecologice*

ei. În baza aceasta şi se formează dragostea faţă de natură, locul de baştină, faţă de Patrie. A iubi Patria înseamnă a iubi natura şi a o proteja cu iscusinţă. În secolul marilor transformări ştiinţifico-tehnice este important de-a învăţa tinerii să vadă şi să înţeleagă frumuseţea naturii, s-o protegeze şi să multiplice bogăţiile ei.

De ce trebuie să punem accent pe educaţie pentru mediu?

Pentru că, în prezent, aproape de 6 miliarde de oameni folosesc (abuzând deseori, cu bună ştiinţă sau fără) resursele naturale ale pământului. În fiecare colţ al lumii, omenii taie păduri, extrag minerale şi surse de energie, erodând solul, poluând aerul şi apa, creând deşeuri primejdioase şi producând o rupture a zonelor naturale într-un ritm fără precedent în istoria vieţii pe pământ, fiind imposibil să se scape de consecinţele degradării serioase a mediului: dispariţia speciilor, extinderea deşertului, contaminarea cu pesticide, creşterea problemelor de sănătate, foametea, sărăcia şi chiar pierderea de vieţi umane.

Situaţia ecologică în lume se acutizează. Se pune sub semn de întrebare chiar şi existenţa omului ca individ. Se deteriorează sistema de apă potabilă, dispariţia pădurilor, învelişului vegetal, se diminuează formele de viaţă. Există o epuizare drastică a resurselor valoroase pentru om — apa potabilă. La moment în lume se vorbeşte despre pericolul „foamea de apă", „suspendat de-asupra omenirii", deoarece deficitul de apă potabilă a devenit nu numai o problemă gospodrească, ci una ecologică globală. Poluanţii hidrosferei sunt imenşi aproape de 15 miliarde tone/an. Se presupune că către anul 2100 omenirea va epuiza toate rezervele de apă potabilă. Conform OMS mai mult de 500 mln. de oameni în lume sunt bolnavi din cauza folosirii apei potabile necalitative.

Sloganul a iubi natura numai este actual. Natura nu mai are nevoie de dragostea noastră, ea trebuie conştient apreciată şi salvată. Situaţia ecologică actuală solicită educarea activă a omului în spiritul atârnării pozitive faţă de problemele de mediu şi a educaţiei ecologice. Omul ca parte componentă a substanţei organice vii fiinţă se supune legităţilor fundamentale de organizare a biosferei şi existenţa lui în afara ei este imposibilă. Omul este o parte a naturii, spunea V.I. Vernadskii. Existenţa civilizaţiei umane şi dezvoltarea ei de mai departe este posibilă doar la conştientizarea şi apariţia unor noi schimbări calitative în relaţia om-natură. Aceste relaţii pot fi formate doar prin instruire şi educaţie, începând cu familia — grădiniţa — şcoala — universitatea — întreprinderea etc. Deprinderile şi obişnuinţele formate îi vor permite noului cetăţean al universului pentru toată viaţa să ţină cont de faptul că nu el este stăpânul naturii, ci invers. Scopul dezvoltării sociale este de-a păstra structura organizatorică a mediului. Dar pentru aceasta e necesar a forma un nivel înalt de alfabetizare ecologică a cetăţenilor, dar în primul rând a generaţiei în creştere. Cultura ecologică este importantă pentru toţi cei care doresc să trăiască normal în sec. XXI.

Situaţia ecologică actuală în lume a devenit catastrofală. O preocupare primordială a statelor din lume este utilizarea raţională a resurselor naturale

nu numai în interesul oamenilor, dar și a naturii. Fiecărui locuitor al planetei Pământ îi sunt necesare un anumit cuantum (sau minimum) de cunoștințe ecologice, pentru ca comportamentul său ecologic să fie adecvat. Rezolvarea unei astfel de sarcini este posibilă doar la formarea unui nou tip de gândire, și-anume, ecologică cât și educația unei culturi ecologice individuale/sau personale.

Întrucât, atât pe plan național cât și internațional se impune tot mai mult strategia „ecodezvoltării", a dezvoltării durabile, a „agroecologiei" respectiv a unei agriculturi orientate pe fundamentul ecologiei, este necesar ca, formarea intelectuală a tinerii generații, cultura sa ecologică, să dobândească un rol prioritar în procesul instruirei și educației.

Altfel spus, în opinia noastră, ecologia trebuie să se circumscrie ca o problemă stringentă în programele educaționale și de cercetare științifică, pentru cunoașterea rolului factorilor de mediu în dezvoltarea societății umane.

Astăzi, mai mult ca oricând, este necesar ca fiecare tânăr cetățean al țării, indiferent de specialitate, să cunoască realitățile ecologice și să țină seama de acestea în activitatea sa, „întrucât natura țării este o mare bogăție a întregului nostru popor, nu numai a generației actuale, ci și a celor viitoare".

Conștientizarea ecologică a tineretului reprezintă o speranță a faptului că, Secolul al XXI-lea ar putea deveni un **secol ecologic**, ceea ce ar determina lichidarea crizei ecologice mondiale și promovarea unei dezvoltări armonioase, durabile a societății umane, pe baza unui echilibru constant al relației dintre Om și Natură.

În concluzie, educația privind mediu înconjurător este un proces complex de lungă durată. Rezultatele concrete pot fi observate peste câțiva ani și de aceea este necesar ca procesul de educație să înceapă foarte devreme și să se continue de-a lungul întregului ciclu de învățământ, dar și a vieței. Educația ecologică și cea economică se efectuiază concomitent. S-a constatat, că atunci când sunt mici, copiii au o atitudine pozitivă față de mediul înconjurător, aceștea modificându-se pe măsură ce cresc datorită influenței exercitate de tehnologiile moderne și modului de consum al vieții moderne. Soarta viitorului vieții în ansamblul ei depinde de gândirea și efortul nostru de a menține echilibrul în natură prin formarea unei conștiințe ecologice și economice de sine stătătoare în rândul oamenilor.

Realizarea politicii de dezvoltare durabilă — semnifică a contribui la sistemele naționale de educație prin idei de creștere a pregătirii în dezvoltarea durabilă, parteneriatul social, cooperarea, luarea deciziilor collective atât la nivelul structurilor de învățământ, cât și la nivel național prin cooperarea între organizațiile sociale și agențiile guvernamentale.

O dezvoltare durabilă nu poate exista fără asigurarea unui cadru ecologic sănătos sub deviza: „Ceea ce este ecologic corect este și economic avantajos"

Impactul deşeurilor textile asupra mediului

Soluții pentru textile durabile şi modă circulară

Articolele de îmbrăcăminte reprezintă cea mai mare parte a consumului de textile din UE (81 %), tendința de a utiliza articolele de îmbrăcăminte pentru perioade din ce în ce mai scurte și de a le arunca ulterior contribuie în cea mai mare măsură la modelele nesustenabile de supraproducție și supraconsum. Astfel de tendințe au devenit cunoscute sub numele de **modă de consum**, stimulând consumatorii să continue să cumpere articole de îmbrăcăminte de calitate inferioară și la prețuri mai mici, produse rapid ca răspuns la cele mai noi tendințe. Deși, între 1996 și 2018, prețurile articolelor de îmbrăcăminte din UE au scăzut cu peste 30 % în raport cu inflația, cheltuielile medii ale gospodăriilor în ceea ce privește articolele de îmbrăcăminte au crescut, ceea ce indică faptul că astfel de modele nesustenabile nu au permis cetățenilor să beneficieze pe deplin de oportunitățile de reducere a costurilor. În plus, cererea tot mai mare de textile alimentează utilizarea ineficientă a resurselor neregenerabile, inclusiv producția de fibre sintetice din combustibili fosili.

Cantitatea de haine produse și aruncate rapid (moda de consum) a crescut exponențial.

Moda de consum (fast fashion) se caracterizează prin apariția constantă de stiluri noi la prețuri foarte scăzute. Pentru a reduce impactul acestui fenomen asupra mediului, UE dorește să scadă cantitatea deșeurilor textile și să crească durata de viață și nivelul de reciclare a textilelor. Acest lucru face din planul de a atinge o economie circulară până în 2050.

Supraconsumul de resurse naturale

Producerea materialelor textile necesită un consum ridicat de apă, la care se adaugă terenurile pe care se cultivă bumbacul și restul fibrelor. Se estimează că industria textilă și deîmbrăcăminte la nivel mondial a utilizat 79 de miliarde de metri cubi de apă în 2015 — în timp ce nevoile întregii economii a UE s-au ridicat la 266 de miliarde de metri cubi în 2017. Pentru a fabrica un

singur tricou de bumbac, se estimează că sunt folosiți 2 700 de litri de apă dulce — necesarul de apă potabilă al unei persoane timp de 2,5 ani.

Sectorul textil a fost a treia cea mai mare sursă de degradare a apei și de exploatare a terenurilor în 2020. În acel an, a fost nevoie în medie denouă metri cubi de apă, 400 de metri pătrați de teren și 391 de kilograme de materii prime pentru a produce haine și încălțăminte pentru fiecare cetățean al UE.

Poluarea apei

Se estimează că industria textilă este responsabilă de circa 20 % din poluarea globală a apei curate, din cauza produselor de vopsire și finisare. Spălatul hainelor din materiale sintetice generează 35 % din microplasticele primare care ajung în mediul înconjurător. O singură încărcătură de rufe din poliester în mașina de spălat poate elibera 700 000 de microfibre de plastic care pot ajunge în lanțul alimentar.

Majoritatea microplasticelor provenind din textile este eliberată în timpul primelor spălări. Moda de consum se bazează pe producția de masă, prețuri foarte mici și volume mari de haine vândute, ceea ce înseamnă foarte multe prime spălări. Spălarea produselor sintetice a cauzat acumularea a peste 14 milioane de tone de microplastice pe fundul oceanelor. În plus, poluarea generată de producerea hainelor are un impact devastator asupra sănătății oamenilor, animalelor și ecosistemelor din zonele unde sunt amplasate fabricile.

Emisii de gaze cu efect de seră

Se estimează că industria modei generează 10% din emisiile de gaze cu efect de seră de la nivel mondial — mai mult decât toate zborurile internaționale și transporturile maritime la un loc. Potrivit Agenției Europene de Mediu, produsele textile achiziționate în UE în 2020 au generat circa 270 kg de emisii de CO_2 pe persoană. Asta înseamnă că produsele textile consumate în UE au generat 121 milioane de tone de gaze cu efect de seră.

Deșeurile textile ajung la groapa de gunoi

S-a schimbat și modul în care oamenii elimină hainele pe care nu le mai poartă: acestea nu mai sunt donate, ci aruncate la gunoi. Mai puțin de jumătate din hainele folosite sunt colectatepentru refolosire sau reciclare, și numai 1% sunt reciclate în haine noi, deoarece tehnologiile care permit transformarea hainelor în fibre virgine doar acum încep să apară. Între 2000 și 2015 producția de haine s-a dublat, iar durata medie de folosire a unei piese vestimentare a scăzut. Europenii consumă aproape 26 kg de textile și aruncă în jur de 11 kg de textile în fiecare an. Hainele uzate pot fi exportate în afara UE, dar în cea mai mare parte (87 %) sunt incinerate sau aruncate în depozitele de deșeuri. Proliferarea modei de consum a fost determinată în parte de rețelele sociale și de industria modei care a împins tendințele modei către mai mulți consumatori într-un ritm mai rapid decât în trecut. Noile strategii de abordare a acestei probleme includ dezvoltarea de noi modele de afaceri pentru închirierea de îmbrăcăminte, proiectarea produselor într-un mod care să faciliteze reutilizarea și reciclarea (modă circulară), convingerea consumatorilor să cumpere mai puține haine de mai bună calitate (modă lentă) și, în general, orientarea comportamentului consumatorilor către opțiuni mai durabile.

Reducerea deșeurilor textile din UE

Strategia UE pentru textile durabile și modă circulară

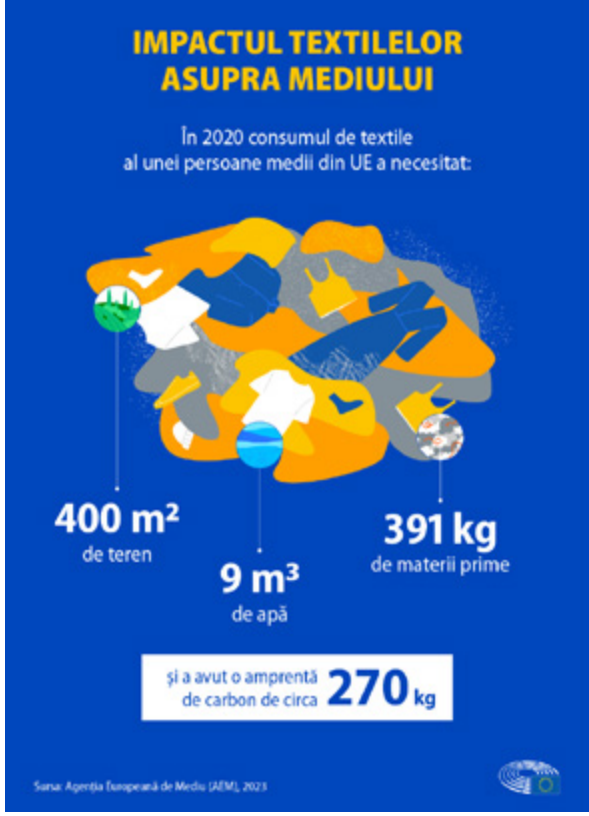
În cadrul planului de acțiune privind economia circulară, Comisia Europeană a prezentat în martie 2022 o nouă strategie care să facă textilele mai durabile, mai ușor de reparat, refolosit și reciclat. De asemenea, sunt incluse măsuri de combatere a fenomenului modei de consum și de stimulare a inovației în acest sector.

Noua strategie include **acțiunicheie pentru textilele sustenabile și circulare:**

✓ ***Introducerea cerințelor obligatorii de design ecologic***

Prelungirea duratei de viață a produselor textile este cea mai eficace

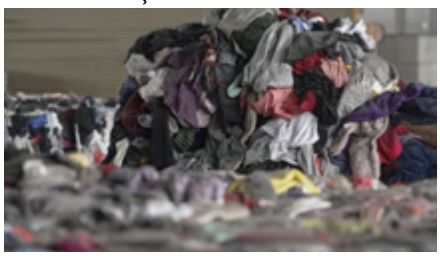

modalitate de a reduce în mod semnificativ impactul acestora asupra climei și mediului. În acest scop, designul produselor are un rol esențial. Carențele de calitate în ceea ce privește rezistența culorii și rezistența la rupere sau calitatea fermoarelor și a cusăturilor se numără printre principalele motive pentru care consumatorii aruncă produsele textile. O durabilitate mai mare le va permite consumatorilor să utilizeze articolele de îmbrăcăminte pentru o perioadă mai lungă și, în același timp, va sprijini modelele circulare de afaceri, cum ar fi serviciile de reutilizare, de închiriere, de reparare și de preluare, precum și comerțul cu amănuntul de produse secondhand, într-un mod care creează oportunități de reducere a costurilor pentru cetățeni.

Sistemele voluntare elaborate de Comisie, cum ar fi **criteriile de acordare a etichetei ecologice a UE pentru produsele textile** și **criteriile UE privind achizițiile publice verzi pentru produsele și serviciile textile**, includ deja cerințe legate de aspectele de mediu asociate produselor textile. Acestea cuprind, de exemplu, criterii detaliate pentru produse durabile și de bună calitate, restricții privind substanțele chimice periculoase, precum și cerințe privind aprovizionarea cu fibre textile sustenabilă din punctul de vedere al mediului. Activitățile în curs legate de **amprenta de mediu a articolelor de îmbrăcăminte și încălțăminte** desfășurate împreună cu reprezentanți ai in-

dustriei textile urmează să fie finalizate până în 2024.

Prezența substanțelor periculoase utilizate în produsele textile introduse pe piața UE, dintre care aproximativ 60 sunt considerate cancerigene, mutagene sau toxice pentru reproducere, reprezintă o sursă de îngrijorare pe care Comisia o abordează în temeiul Regulamentului REACH. În plus, prin elaborarea unor **criterii pentru substanțe chimice și materiale sigure și sustenabile prin design**, Comisia va sprijini industria **să înlocuiască, pe cât posibil, și să reducă la minimum substanțele care prezintă motive de îngrijorare, conținute de produsele textile** introduse pe piața UE, astfel cum s-a anunțat în Strategia pentru promovarea sustenabilității în domeniul substanțelor chimice.

✓ ***Oprirea distrugerii produselor textile nevândute sau returnate***

Distrugerea bunurilor nevândute sau returnate, inclusiv a articolelor de îmbrăcăminte, reprezintă o risipă de valori și de resurse. Ca factor de descurajare a acestei practici, în conformitate cu Regulamentul privind proiectarea ecologică a produselor sustenabile, Comisia propune **o obligație de transparență, care impune întreprinderilor mari să comunice public numărul de produse pe care le aruncă și le distrug, inclusiv de produse textile**, precum și tratamentul suplimentar al acestora legat de pregătirea pentru reutilizare, reciclare, incinerare sau depozitare în depozitele de deșeuri. Sub rezerva împuternicirii sale în acest sens în temeiul regulamentului propus și a unei evaluări a impactului specifice, Comisia va introduce, de asemenea, **interdicții de distrugere a produselor nevândute,** inclusiv, după caz, a produselor textile nevândute sau returnate.

În plus, **instrumentele digitale** schimbă modul în care sunt concepute, fabricate și întreținute articolele de îmbrăcăminte în întreaga lume, permițând noi modalități de interacțiune între comercianții cu amănuntul și consumatori, care determină o reacție mai dinamică la nevoile consumatorilor. În special în contextul parcursului de tranziție pentru ecosistemul textilelor, Comisia va evalua, împreună cu reprezentanții din această industrie, modul în care tehnologiile emergente, cum ar fi tehnologiile digitale de precizie, ar putea reduce procentul ridicat de returnări ale articolelor de îmbrăcăminte cumpărate online, ar putea încuraja fabricarea la cerere a produselor personalizate și, astfel, ar putea îmbunătăți eficiența proceselor industriale și reduce amprenta de carbon a comerțului electronic.

✓ ***Combaterea poluării cu microplastice***

Se estimează că aproximativ 60 % din fibrele utilizate în articolele de îmbrăcăminte sunt sintetice, predominant fibre de poliester, iar această cantitate este în creștere. Întrucât cea mai mare cantitate de microplastice este eliberată în primele 5-10 spălări, moda de consum, asociată cu utilizarea tot mai frecventă a fibrelor sintetice pe bază de combustibili fosili, are un impact puternic asupra poluării cu microplastice. În fiecare an se eliberează până la 40 000 de tone de fibre sintetice numai în efluenții mașinilor de spălat rufe.

Comisia intenționează să abordeze diferitele etape ale ciclului de viață în care fibrele sintetice sunt eliberate în mediu printr-un set de măsuri de prevenire și de reducere a acestui fenomen, în special prin **cerințe obligatorii de design** care urmează să fie introduse în temeiul Regulamentului privind proiectarea ecologică a produselor sustenabile, precum și în temeiul viitoarei **inițiative a Comisiei de combatere a eliberării neintenționate de microplastice** în mediu, care urmează să fie prezentată în a doua jumătate a anului 2022. Pe lângă designul produselor, măsurile vor viza procesele de fabricație, prespălarea în instalații de producție industriale, precum și etichetarea și promovarea materialelor inovatoare. Alte opțiuni includ utilizarea de filtre în mașinile de spălat rufe, care pot reduce cu până la 80 % volumul eliberat în urma spălării, fabricarea de detergenți blânzi, elaborarea de orientări privind îngrijirea și spălarea articolelor textile, tratarea deșeurilor textile la sfârșitul ciclului de viață și reglementări pentru îmbunătățirea tratării apelor uzate și a nămolurilor de epurare.

✓ ***Introducerea cerințelor de informare și a unui pașaport digital al produselor***

Informațiile clare, structurate și accesibile privind caracteristicile de sustenabilitate din punctul de vedere al mediului ale produselor le permit întreprinderilor și consumatorilor să facă alegeri mai bune și îmbunătățesc comunicarea dintre actori de-a lungul lanțurilor valorice, inclusiv dintre producători și reciclatori, de exemplu, cu privire la substanțele care prezintă motive de îngrijorare, la repararea produselor sau la compoziția fibroasă a acestora. Astfel de informații sporesc, de asemenea, vizibilitatea și credibilitatea întreprinderilor și a produselor sustenabile. Prin urmare, ca parte a măsurilor prevăzute de noul Regulament privind proiectarea ecologică a produselor sustenabile, Comisia va introduce **un Pașaport digital pentru produse textile** pe baza cerințelor obligatorii de informare privind circularitatea și alte aspecte de mediu esențiale.

Pentru a asigura coerența cu acest nou act legislativ, Comisia va revizui, de asemenea, **Regulamentul privind etichetarea produselor textile**, care impune ca produsele textile vândute pe piața UE să poarte o etichetă care să identifice în mod clar compoziția fibroasă și să indice orice părți netextile de origine animală. În cadrul acestei revizuiri și sub rezerva unei evaluări a impactului, Comisia va introduce **comunicarea obligatorie** a altor tipuri

de informații, cum ar fi parametrii de sustenabilitate și circularitate, măsura produselor și, după caz, țara în care au loc procesele de fabricație ale acestora („*fabricat în*“).

În contextul propunerilor menționate mai sus, Comisia va lua în considerare, de asemenea, posibilitatea de a introduce o **etichetă digitală**.

✓ ***Mențiunile „ecologic“ pentru textilele cu adevărat sustenabile***

Inițiativa privind **consolidarea rolului consumatorilor în vederea tranziției verzi**, prin care Comisia propune modificarea Directivei privind practicile comerciale neloiale și a Directivei 2011/83/UE privind drepturile consumatorilor, va avea ca rezultat noi cerințe, extrem de relevante pentru produsele textile. Noile norme ale UE vor asigura faptul că, la punctul de vânzare, consumatorilor li se furnizează informații cu privire la o **garanție comercială de durabilitate**, precum și **informații relevante pentru repararea produselor**, inclusiv un punctaj al posibilității de reparare, ori de câte ori sunt disponibile. Afirmațiile generale legate de mediu precum „verde“, „respectuos față de mediu“, „bun pentru mediu“ vor fi permise numai dacă se bazează pe excelența recunoscută în materie de performanță de mediu, în special pe baza etichetei ecologice a UE, a etichetelor ecologice de tip I sau a legislației specifice a UE. Etichetele voluntare de sustenabilitate, care vizează aspecte de mediu sau sociale, trebuie să se bazeze pe o verificare efectuată de o parte terță sau să fie stabilite de autoritățile publice. În plus, vor exista condiții pentru corelarea mențiunilor „ecologic“ cu performanța de mediu viitoare, cum ar fi „neutru din punct de vedere climatic până în 2030“, și pentru compararea cu alte produse.

O sursă specifică de îngrijorare tot mai mare o reprezintă **acuratețea mențiunilor „ecologic“ în contextul utilizării polimerilor plastici reciclați la articolele de îmbrăcăminte**, atunci când acești polimeri nu provin din reciclarea *fibre-to-fibre*, ci, în special, din recipientele PET sortate. Dincolo de riscul de inducere în eroare a consumatorilor, o astfel de practică nu este conformă cu modelul circular pentru recipientele PET, în cazul cărora este adecvat sistemul de reciclare în circuit închis pentru materiale care intră în contact cu produsele alimentare și care sunt supuse obligațiilor de răspundere extinsă a producătorilor, inclusiv taxelor, pentru îndeplinirea obiectivelor prevăzute de normele UE privind produsele din plastic de unică folosință și ambalajele. De asemenea, Comisia încurajează întreprinderile **să acorde prioritate eforturilor de reciclare *fibre-to-fibre*** și, mai degrabă, să includă mențiuni privind realizările înregistrate în soluționarea acestei provocări importante legate de închiderea buclei pentru produsele textile.

✓ ***Răspunderea extinsă a producătorilor și stimularea reutilizării și a reciclării deșeurilor textile***

Există un potențial semnificativ de reducere a deșeurilor textile și de asigurare a faptului că acestea creează valoare adăugată prin stimularea pregătirii lor pentru reutilizare și reciclare. Până la 2,1 milioane de tone de articole de îmbrăcăminte și de textile pentru uz casnic post-consum sunt colectate separat în fiecare an în UE pentru reciclare sau vânzare pe piețele mondiale de reutilizare, ceea ce reprezintă aproximativ 38 % din textilele introduse pe piața UE. Se presupune că restul de 62 % sunt aruncate și ajung în fluxurile de deșeuri mixte.

Responsabilizarea producătorilor pentru deșeurile generate de produsele lor este esențială pentru **decuplarea generării de deșeuri textile de creșterea sectorului**. Cerințele privind răspunderea extinsă a producătorilor s-au dovedit a fi eficace în ceea ce privește îmbunătățirea colectării separate a deșeurilor și gestionarea ulterioară a acestora în conformitate cu ierarhia deșeurilor. Răspunderea extinsă a producătorilor poate stimula designul unor produse care promovează circularitatea pe parcursul întregului ciclu de viață al materialelor și ține seama de sfârșitul ciclului de viață al produselor. Mai multe state membre ale UE aplică deja sau au în vedere introducerea de cerințe de răspundere extinsă a producătorilor pentru textile, ținând seama de obligația prevăzută de legislația UE în domeniul deșeurilor de a institui colectarea separată a deșeurilor textile până la 1 ianuarie 2025.

În acest context, Comisia **va propune norme armonizate la nivelul UE privind răspunderea extinsă a producătorilor pentru textile, cu modularea ecologică a taxelor**, ca parte a viitoarei revizuiri a Directivei-cadru privind deșeurile din 2023. Obiectivul principal va fi crearea unei economii pentru colectare, sortare, reutilizare, pregătire pentru reutilizare și reciclare, precum și a unor stimulente care să determine producătorii și deținătorii de mărci să se asigure că produsele lor sunt concepute în conformitate cu principiile circularității. În acest scop și sub rezerva unei evaluări a impactului, Comisia va propune ca **o parte semnificativă a contribuțiilor la schemele de răspundere extinsă a producătorilor să fie dedicată măsurilor de prevenire a generării de deșeuri și pregătirii pentru reutilizare**.

De asemenea, Comisia va lua în considerare impunerea unei cerințe ca deșeurile textile colectate separat din gospodării și deșeurile similare să fie **pregătite pentru reutilizare ca un prim pas necesar**, ceea ce va stimula activitățile de pregătire pentru reutilizare, de reutilizare și de reparare și va reduce volumele destinate tratării tipurilor de deșeuri care se situează pe o poziție inferioară în ierarhia deșeurilor.

Progresul către o mai mare sustenabilitate a ecosistemului textilelor necesită schimbări profunde ale actualului mod preponderent liniar în care produsele textile sunt concepute, fabricate, utilizate și aruncate, precum și reducerea impactului acestuia asupra schimbărilor climatice, a utilizării nesustenabile a resurselor și a poluării mediului, alături de stoparea încălcării drepturilor omului în lanțurile valorice ale textilelor!

Uniunea Europeană renunţă la interzicerea substanţelor chimice periculoase

Comisia Europeană este gata să încalce promisiunea făcută anterior de a interzice prin lege toate substanţele chimice periculoase, cu excepţia celor mai esenţiale, conform ultimelor documente făcute public. Angajamentul de a „interzice cele mai dăunătoare substanţe chimice din produsele de larg consum, permiţând utilizarea lor numai acolo unde esenţial“ a fost o componentă emblematică a acordului ecologic european în momentul în care a fost lansat, în anul 2020. Într-o actualizare a regulamentului REACH al UE era menţionat faptul că se prevede ca între 7 000 și 12 000 de substanţe periculoase să fie interzise în toate produsele comercializabile, inclusiv multe „substanţe chimice veșnice“ — sau substanţe per- și polifluoroalchilice (PFAS) — care se acumulează în natură și corpul uman și provoacă diferite boli hormonale și reproductive.

Conform ziarului The Guardian, executivul UE este pe punctul de a ceda presiunii puternice a industriei chimice europene și a partidelor politice de dreapta. Reacţia industriei provoacă o îngrijorare la nivel intern cu privire la ameninţarea la adresa sănătăţii publice și a procesului de elaborare a politicilor. Conform unui document legislativ făcut public, sunt prezentate trei opţiuni care ar restricţiona 1%, 10% sau 50% din produsele care conţin substanţe chimice periculoase aflate în prezent pe piaţă. De regulă, UE alege opţiunea de mijloc. Tatiana Santos, șefa politicii privind substanţele chimice din cadrul Biroului European de Mediu, a afirmat: „*Eșecul UE de a ţine sub control substanţele chimice nocive este reprezentat de sângele contaminat al aproape tuturor europenilor. Fiecare întârziere aduce mai multă suferinţă, boală și chiar decese premature. Retragerea UE în materie de reglementare ar putea fi un punct culminant pentru acordul verde european, alimentând cinismul în ceea ce privește elitele de neîncredere care fac înţelegeri cu marile grupuri de interese din domeniul substanţelor toxice, cu excepţia cazului în care Comisia își respectă promisiunea de a elimina substanţele toxice din produse și de a ţine piept poluanţilor*“.

Pe lângă PFAS, autorităţile de reglementare ale UE au constatat că, în urma unui studiu realizat în urmă cu un an pe baza sângelui și a urinei a 13 000 de cetăţeni europeni, 17 % dintre copiii europeni sunt expuși riscului de expunere la amestecuri de ftalaţi, care au legătură cu boli de dezvoltare și reproductive. Urme de bisfenol A, care perturbă sistemul endocrin, au fost găsite la 92% dintre adulţi. Coordonatorul studiului, dr. Marike Kolossa-Gehring, a declarat că peste 34 de milioane de tone de agenţi cancerigeni, mutageni și toxici au fost consumate în Europa doar în anul 2020. Mai mult, expunerea consumatorilor se poate modifica și ca urmare a unor evenimente. De exemplu, în timpul pandemiei de COVID-19, expunerea la substanţele chimice din produsele de curăţare și dezinfecţie a crescut considerabil.

Un oficial UE, care a vorbit sub protecţia anonimatului, a declarat că eforturile de atenuare a acestei modificări legislative au fost influenţate de „o schimbare completă a valului de susţinere a consumatorilor și a mediului“ la Bruxelles, în condiţiile în care euro-deputaţii din Partidul Popular European al președintei UE, Ursula von der Leyen, au devenit reticenţi faţă de reforma mediului. „În cadrul Comisiei, există impresia că este aproape de la sine înţeles că nu putem crea prea multe probleme industriei — indiferent de beneficiile pentru sănătatea publică — și că întreprinderile suferă foarte mult din cauza reglementărilor noastre privind substanţele chimice, așa că ar trebui să încercăm să le ușurăm situaţia“, a mai adăugat oficialul.

Mai mulţi șefi de stat din UE s-au alăturat presiunilor. Președintele francez, Emmanuel Macron, a cerut o „pauză de reglementare“ în legislaţia mediului pentru a ajuta industria, în timp ce premierul belgian, Alexander De Croo, a declarat în luna mai: „Dacă suprasolicitam oamenii cu reguli și reglementări, riscăm să pierdem sprijinul public pentru agenda verde.“ Grupul Partidului Popular European a propus mai întâi „un moratoriu de reglementare pentru amânarea acelor acte care ar crește în mod inutil costurile pentru întreprinderi… cum ar fi REACH“ în septembrie anul trecut. Mișcarea sa a coincis cu anunţul de către gigantul german al chimiei BASF privind o reducere „permanentă“ în Europa, pe care a legat-o de „suprareglementare“. Asociaţia germa-

nă a industriei chimice a cerut amânarea interdicţiei produselor chimice încă din martie 2022. Directorul asociaţiei, Wolfgang Grosse Entrup, a declarat că o propunere conexă de a interzice pentru totdeauna substanţele chimice ar avea efecte „fatale“ pentru industria germană. „Cu fiecare dintre aceste substanţe care sunt interzise în UE, creşte riscul emigrării în continuare a industriei noastre către regiuni mai puţin strict reglementate“, a spus acesta.

Un purtător de cuvânt al Comisiei a spus că Bruxelles „se străduieşte să ia în considerare comentariile părţilor interesate din toate părţile într-un mod echilibrat. Acest lucru reflectă toate obiectivele regulamentului REACH, care vizează un nivel ridicat de protecţie a sănătăţii umane şi a mediului, sporind în acelaşi timp competitivitatea şi inovarea industriei chimice europene. Comisia trebuie, de asemenea, să asigure proporţionalitatea şi coerenţa politicilor cu alte obiective importante, cum ar fi neutralitatea climatică, transformarea digitală şi reducerea dependenţei excesive de materialele strategice importate.“

Chiar dacă oficialii includ pe agenda lor politică obiective precum protejarea mediului şi a sănătăţii oamenilor, deciziile pe care le iau aceştia arată mai degrabă că satisfacerea giganţilor industriei este prioritară, şi sunt gata să încetinească sau să neglijeze orice tentativă de reglementare a substanţelor chimice. Europa continuă să producă şi să utilizeze cantităţi mari de substanţe chimice periculoase pentru sănătate. Atât reglementarea, cât şi monitorizarea substanţelor chimice nu au reuşit istoric să ţină pasul cu sinteza şi utilizarea noilor substanţe chimice. Strategia Comisiei Europene privind substanţele chimice pentru durabilitate urmăreşte să protejeze mai bine cetăţenii şi mediul, stimulând în acelaşi timp inovarea pentru produse chimice sigure şi durabile. Deci, de ce nu se respectă planul iniţial? O fi industria chimică mai importantă decât sănătatea oamenilor?

Parlamentul European votat noi modificări la Regulamentul privind ambalajele şi deşeurile de ambalaje

La 22 noiembrie, în cadrul ultimei runde de votare, Parlamentul European a decis asupra modificării **Regulamentului privind Ambalajele și Deșeurile de Ambalaje (PPWR)**. Decizia finală însă nu transpune prea mult schimbarea spre practici de reutilizare, ci susţine în continuare practicile învechite de consum nesustenabil.

Anterior, în luna octombrie Comisia pentru Mediu, Sănătate Publică și Siguranță Alimentară a Parlamentului European (ENVI) a votat raportul referitor la Regulamentul privind Ambalajele și Deșeurile de Ambalaje, aceasta fiind un răspuns la propunerea emisă inițial de Comisia Europeană în noiembrie 2022. După luni de negocieri dificile, și sub presiunea puternică din partea industriei, Comisia a acceptat Amendamentele de Compromis propuse de Raportorul belgian Frédérique Ries, membru al Renew MEP.

Printre principalele rezultate ale votului de atunci au fost:

REUTILIZAREA — Amendamentul de compromis nr. 10 privind reutilizarea și nr. 12 privind restricția ambalajelor de unică folosință au fost adoptate cu o majoritate foarte mică (41 în favoarea, 39 împotrivă, respectiv 42 în favoare, 38 împotrivă). Astfel, orice pungi de plastic cu o greutate sub 15 microni, care nu sunt necesare din motive de igienă sau ca ambalaj primar pentru a preveni risipa la produse alimentare din vrac, urmează să fie interzise. Odată cu adoptarea ţintelor de reutilizare în amendamentul de compromis nr. 10, se propune ca 50% din

ambalajele pentru electrocasnice mari de la operatorii economici, inclusiv platformele online, să fie reutilizabile. Cu toate acestea, existau dezavantaje chiar și atunci, deoarece țintele privind reutilizarea pentru sectorul „la pachet" și pentru vin au fost eliminate, iar reglementarea conținea încă prea multe lacune pentru statele membre sau operatorii care ezită să implementeze corect unele măsuri

SĂNĂTATE ȘI SUBSTANȚE CHIMICE — A fost adoptat amendamentul de compromis nr. 6 privind cerințele pentru substanțele din ambalaje. Ce înseamnă aceasta pentru producătorii de ambalaje? Aceștia vor trebui să raporteze în documentația tehnică toate substanțele ce prezintă motive de îngrijorare, precum și interzicerea utilizării de PFAS și BPA în ambalajele alimentare. Aceste substanțele chimice „veșnice" sunt adăugate în ambalajele de contact cu alimentele — adesea pentru a face ambalajele din hârtie și carton rezistente la foc sau apă. Aceste substanțe au fost asociate cu diverse efecte negative asupra sănătății umane. În plus, producătorii vor trebui să abordeze impactul negativ asupra mediului datorat microplasticelor.

COLECTAREA SEPARATĂ ȘI SORTAREA DEȘEURILOR AMESTECATE — Noile cerințe votate cer statelor membre să ia măsuri necesare pentru a asigura colectarea separată a 90% din materialele reciclabile până la 1 ianuarie 2029. Acest lucru poate fi realizat prin una dintre măsurile menționate în Regulamentul privind Ambalajele și Deșeurile de Ambalaje. În ceea ce privește sortarea deșeurilor care nu sunt colectate separat, textul spune că statele membre ce nu pot asigura o colectare separată la sursă a deșeurilor de ambalaje, acestea pot asigura o sortate înainte de eliminare, sau pot opta pentru operațiunile de recuperare a energiei pentru a elimina ambalajele destinate reciclării.

Revenind la decizia finală din noiembrie, aceasta nu a fost una satisfăcătoare și care să încurajeze sustenabiliatea. Anexa V, o listă care enumera formatele de ambalaje inutile, a suferit o lovitură majoră din cauza derogărilor extinse propuse de Comitetul ITRE și de o delegație de eurodeputați italieni. Formatele de ambalaje afectate includ farfurii și pahare de unică folosință din restaurante, ambalaje de unică folosință pentru fructe și legume, și ambalaje de unică folosință pentru sosuri și tuburi și pliculețe de zahăr.

Cu toate că s-au păstrat obiectivele privind prevenirea deșeurilor la 5% până în 2030, 10% până în 2035 și 15% până în 2040, textul diluat a exclus mecanismele esențiale necesare pentru a atinge cu adevărat acele obiective. Poziția includea obiective privind reutilizarea cu derogări, reflectând o abordare depășită care se opune ierarhiei deșeurilor.

Una dintre derogările majore pentru obiectivele privind reutilizarea stipulează că, dacă un stat membru poate raporta că are o rată de reciclare de peste 85% pentru anumite tipuri de ambalaje, acele ambalaje sunt exceptate de la respectarea obiectivelor privind reutilizarea. După ce obiectivele privind ambalajele pentru luat masa la pachet au fost eliminate în versiunea Comitetului pentru Mediu, domeniul de aplicare al obiectivelor privind reutilizarea a fost redus din nou, lăsând textul golit de cele mai semnificative prevederi. Obiectivele privind reutilizarea pentru băuturile nealcoolice (20% în 2030 și 35% în 2040) și alcoolice (10% în 2030 și 25% în 2040) au rămas aceleași; totuși, vinul, băuturile spirtoase și laptele au fost excluse din domeniul de aplicare, iar obiectivele pot fi atinse și prin facilitarea sistemelor de reumplere.

Prin favorizarea reciclării în defavoarea reutilizării, noile derogări din Articolele 22 și 26 pun sub semnul întrebării întreaga fundamentare a legislației UE privind deșeurile, și anume ierarhia deșeurilor. Reciclarea nu va rezolva problema deșeurilor, chiar și cu sisteme robuste. Este îngrijorător faptul că nu numai partidele de dreapta și de extremă dreapta, ci și euro deputații din toate ariile politice au cedat argumentelor lobiștilor.

În ceea ce privește circularitatea în condiții de siguranță, este un câștig faptul că perspectiva privind toxicitatea este luată în considerare prin propunerea unei interdicții privind adăugarea intenționată de „substanțe chimice permanente" cum ar fi PFAS și Bisphenol A în ambalajele alimentare. Propunerea include, de asemenea, măsuri pentru a crește urmărirea și transparența privind utilizarea tuturor celorlalte substanțe de preocupare în ambalaje.

Cu aproape două decenii de la implementare, Regulamentul REACH și Regulamentul privind materialele de contact cu alimentele nu au reușit să protejeze suficient sănătatea umană și mediul de substanțele chimice periculoase prezente în diverse materiale de ambalare a alimentelor. De aceea, astăzi găsesc încurajatoare acțiunile Parlamentului European cu privire la substanțele chimice periculoase din ambalajele alimentare. Votul de astăzi arată o ambiție suplimentară în abordarea acestor substanțe chimice, în special în ceea ce privește Articolul 5. Când propunerea PPWR va ajunge în luna următoare la Consiliul European, sperăm că ambiția va rămâne ridicată și că se va acorda prioritate siguranței consumatorilor, în special a grupurilor vulnerabile.

Parlamentul a votat împotriva introducerii unui sistem bazat pe credite pentru obiectivele privind conținutul reciclat, ceea ce ar fi redus transparența. Cu toate acestea, în timp ce plasticurile biobazate păreau să fi fost eliminate din obiectivele privind conținutul reciclat, votul final lasă o anumită lipsă de claritate.

Modificarea 461 a exclus plasticul biobazat de la îndeplinirea obiectivelor privind conținutul reciclat. Cu toate acestea, Modificarea 138 conține o prevedere care contrazice acest lucru prin amestecarea plasticului biobazat cu materie primă reciclată. Dacă se întâmplă o astfel de amestecare între plasticul reciclat și cel biobazat, aceasta va contraveni definiției conținutului reciclat în sine, care este definit ca rezultat al unui proces de reciclare, în timp ce plasticul biobazat este pur și simplu plastic virgin. Avem nevoie de claritate cu privire la poziția finală a Parlamentului European înainte de începerea discuțiilor în cadrul trialogului.

Cu o nouă președinție a Consiliului UE programată pentru ianuarie 2024, extinderile negocierilor generează incertitudine cu privire la încheierea acestui dosar în cadrul mandatului curent. Aceasta impune acțiuni rapide și necesitatea menținerii unei ambiții ridicate pentru a asigura un acord înainte de alegerile care vor avea loc în anul următor.

Criteriile noi pentru acordarea etichetei **EU Ecolabel** produselor de igienă şi menstruale

Comisia europeană a adoptat noi criterii pentru eticheta ecologică a UE referitoare la produsele absorbante pentru igienă și cupe menstruale reutilizabile, consolidând criteriile deja existente pentru scutece, tampoane și absorbante, precum și introducând criterii complet noi pentru cupele menstruale reutilizabile. Eticheta Ecologice EU Ecolabel este eticheta oficială a Uniunii Europene pentru excelența ambientală, industria poate oferi alternative fiabile și cu adevărat prietenoase cu mediul în locul produselor convenționale, încurajând consumatorii să facă alegeri informate și să joace un rol activ în tranziția ecologică.

Noile criterii sunt destul de ambițioase și asigură că produsele absorbante pentru igienă și cupele menstruale cu Etichetă Ecologică a UE sunt de calitate superioară și printre cele mai bune de pe piață în ceea ce privește performanța lor ecologică pe tot parcursul ciclului de viață al produsului.

Noul set de criterii pentru Eticheta Ecologică se concentrează pe principalele impacturi ambientale asociate cu ciclul de viață al acestor produse și promovează aspectele economiei circulare. În mod special, următoarele aspecte sunt acum luate în considerare:

- Sursa de materiale (pulpă de lemn, lemn, fibre de celuloză, bumbac);
- Utilizarea materialelor provenite din zone fără defrișări sau organice;
- Procesul de albire;
- Emisiile de aer și apă;
- Emisiile de CO_2;
- Economii de energie și apă în timpul procesului de fabricație;
- Utilizarea polimerilor sintetici, polimerilor sintetici biodegradabili și a polimerilor superabsorbanți în produsele absorbante pentru igienă;
- Eficiența materialului (adică reducerea deșeurilor în timpul fabricației);
- Ambalaje reciclabile și utilizarea de materiale reciclate;
- Criterii de potrivire pentru utilizare;
- Responsabilitate socială corporativă (aspecte legate de muncă);
- Cerințe de etichetare.

În special, criteriile garantează un impact redus asupra mediului al produselor absorbante pentru igienă și cupele menstruale în ceea ce privește aerul, apa, solul și biodiversitatea, precum și reducerea daunelor sau riscurilor pentru mediu legate de utilizarea anumitor substanțe chimice. De exemplu, pentru produsele absorbante pentru igienă, sunt impuse limite stricte privind emisiile de poluanți din aer și apă generate în timpul producției de material pufos, precum și emisiile de CO_2. Cerințele referitoare la fibre promovează obținerea acestora din păduri gestionate sustenabil. Numeroase substanțe periculoase sunt interzise, printre care se numără, dar nu se limitează la:

- Arome;
- Parabeni;
- Formaldehidă;
- Ftalați;
- Agenți antibacterieni;
- Perturbatori endocrini;
- Substanțe candidate de îngrijorare foarte mare (Substanțe SVHC candidat);
- Cerneluri și coloranți (interzișii în produsele absorbante pentru igienă și restricționați la 2% în cupele menstruale reutilizabile).

În plus, criteriile interzic și alte substanțe chimice, pe baza declarației lor de pericol CLP (H sau declarația EUH). Astfel, lista include substanțe chimice clasificate ca fiind carcinogene, mutagene și reprotoxice (CMR); toxice acute; toxice pentru organele țintă specifice; senzibilizatoare respiratorii și cutanate; perturbatori endocrini; toxice persistente, bioacumulative (PBT) și foarte persistente și foarte bioacumulative (vPvB); și toxice persistente, mobile (PMT) și foarte persistente și foarte mobile (vPvM). Anumite substanțe chimice, clasificate ca periculoase pentru mediul acvatic și periculoase pentru stratul de ozon, pot fi prezente doar dacă concentrația lor nu depășește 0,010% (greutate din greutate (g/g)). În plus, siloxanele D4, D5 și D6 sunt restricționate în cazul cupei menstruale reutilizabile și nu trebuie să fie prezente în materiile prime de silicon în concentrații individuale mai mari de 100 de părți per milion (0,0100% g/g). Anumite substanțe chimice prezente în produsele finale pentru igiena absorbantă ca impurități trebuie, de asemenea, să respecte limitele de concentrație (conform listei din Anexa I,

Tabelul 9). Lista include, de exemplu, formaldehida, PAH-uri, bisfenol A, ftalaţi, pesticide, organostanuri şi metale grele.

Ambele seturi de criterii încurajează practicile economiei circulare, inclusiv reducerea deşeurilor şi utilizarea de materiale reciclate în ambalaj. În cele din urmă, utilizarea cupei menstruale reutilizabile încurajează reutilizarea ca comportament durabil al consumatorilor, contribuind la reducerea plasticului de unică folosinţă, economisind astfel resurse şi prevenind producerea de deşeuri.

Pe lângă aspectele legate de mediu, noile cerinţe includ şi criterii de potrivire pentru utilizare, garantând produse de înaltă calitate, precum şi o verificare obligatorie a responsabilităţii sociale corporative a locului de producţie în ceea ce priveşte aspectele legate de muncă, efectuată de o terţă parte.

Atribuirea Etichetei Ecologice a UE produselor sau creşterea vizibilităţii produselor cu Etichetă Ecologică a UE reprezintă o modalitate prin care producătorii şi comercianţii pot participa la Angajamentul pentru Consum Durabil.

Au fost adoptate măsuri de restricţionare a microplasticelor adăugate în mod intenţionat

Astăzi, Comisia ia o nouă **decizie importantă pentru protecţia mediului** prin adoptarea de măsuri care **restricţionează microplasticele adăugate în mod intenţionat în produse** în temeiul legislaţiei REACH a UE privind substanţele chimice. Noile norme vor **împiedica** eliberarea în mediu a aproximativ **o jumătate de milion de tone de microplastice.** Aceste norme vor interzice vânzarea de microplastice

ca atare şi de produse la care s-au adăugat microplastice în mod intenţionat şi care eliberează microplasticele respective atunci când sunt utilizate. Atunci când acest lucru este justificat în mod corespunzător, se aplică derogări şi perioade de tranziţie pentru ca părţile afectate să se adapteze la noile norme.

Restricţia adoptată utilizează o definiţie largă a microplasticelor — aceasta **acoperă toate particulele de polimeri sintetici sub 5 mm care sunt organice, insolubile şi rezistă degradării**. Scopul este de a reduce emisiile de microplastice adăugate în mod intenţionat care provin de la un număr cât mai mare de produse. Câteva exemple de produse comune care intră în domeniul de aplicare al restricţiei sunt:

- ✓ materialul granular de umplere utilizat pe suprafeţele sportive artificiale (acesta reprezentând cea mai mare sursă de microplastice adăugate în mod intenţionat din mediu);
- ✓ produsele cosmetice, în cazul cărora microplasticele sunt utilizate în scopuri multiple, cum ar fi exfolierea (microbile) sau obţinerea unei texturi, a unui parfum sau a unei culori specifice;
- ✓ detergenţii, emolienţii pentru ţesături, sclipiciul, îngrăşămintele, produsele de protecţie a plantelor, jucăriile, medicamentele şi dispozitivele medicale, pentru a numi doar câteva.

Produsele utilizate în siturile industriale sau care nu eliberează microplastice în timpul utilizării fac obiectul unei derogări de la interdicţia de vânzare, dar producătorii acestora vor trebui să furnizeze instrucţiuni cu privire la modul de utilizare şi de eliminare a produsului pentru a preveni emisiile de microplastice.

Etapele următoare

Primele măsuri, de exemplu interzicerea sclipiciului în vrac şi a microbilelor, vor începe să se aplice atunci când restricţia va intra în vigoare peste 20 de zile. În alte cazuri, interdicţia de comercializare se va aplica după o perioadă mai lungă în scopul de a oferi părţilor interesate afectate timpul necesar pentru a se dezvolta şi a trece la produse alternative.

Context

Comisia s-a angajat să combată poluarea cu microplastice, astfel cum se menţionează în Pactul verde european şi în noul Plan de acţiune privind economia circulară. În Planul de acţiune privind reducerea la zero a poluării, Comisia a stabilit obiectivul de a reduce cu 30 % poluarea cu microplastice până în 2030.

Ca parte a acestor demersuri, Comisia depune eforturi pentru a reduce poluarea cu microplastice din diferite surse: deşeurile din plastic, emisiile accidentale şi neintenţionate (de exemplu, pierderea granulelor de plastic, degradarea pneurilor sau eliberarea de microplastice conţinute în îmbrăcăminte), precum şi utilizările intenţionate în produse.

Pentru a combate poluarea cu microplastice, prevenind în acelaşi timp riscul de fragmentare a pieţei unice, Comisia a solicitat Agenţiei Europene pentru Produse Chimice (ECHA) să evalueze riscul prezentat de microplasticele adăugate în mod intenţionat în produse şi necesitatea eventuală a unor măsuri de reglementare suplimentare la nivelul UE. ECHA a concluzionat că microplasticele adăugate în mod intenţionat în anumite produse sunt eliberate în mediu într-un mod necontrolat şi a recomandat restricţionarea acestora.

Pe baza dovezilor ştiinţifice furnizate de ECHA, Comisia a elaborat o propunere de restricţionare în temeiul REACH, ţările UE votând în favoarea acesteia; de asemenea, propunerea a trecut cu succes de controlul Parlamentului European şi al Consiliului înainte de a fi adoptată.

Comisia Europeană a propus măsuri de reducere a poluării cu microplastic din pelete de plastic

În premieră, Comisia Europeană propune măsuri de prevenire a poluării cu microplastice eliberate neintenţionat din peletelor de plastic. În prezent, între 52 şi 184 mii tone peleţi sunt eliberaţi în mediu în fiecare an din cauza manipulării greşite de–a lungul întregului lanţ de aprovizionare. Propunerea comisiei urmăreşte să asigure că toţi operatorii care manipulează peleţi în UE iau măsurile de precauţie necesare. Se aşteaptă ca acest lucru să reducă eliberarea de peleţi cu până la 74%, conducând la ecosisteme mai curate, contribuind la râurile şi oceanele fără plastic şi reducând riscurile potenţiale pentru sănătatea umană. Măsurile comune la nivelul UE vor contribui, de asemenea, la condiţii echitabile pentru operatori.

Fiind o sursă impunătoare de poloare cu microplastic, Comisia propune ca operatorii să acţioneze în următoarea ordine de prioritate: prevenire pentru a evita orice scurgeri de peleţi; izolarea peleţilor vărsaţi pentru a se asigura că nu poluează mediul; şi, ca opţiune finală, curăţaţi după un eveniment de scurgere sau pierdere.

De ce acordă Comisia prioritate reglementării peletelor între diferitele surse de poluare cu microplastice?

Comisia a întreprins deja numeroase acţiuni de combatere a poluării cu materiale plastice, atât în UE, cât şi la nivel internaţional. Printre acestea se numără iniţiative privind produsele din plastic, cum ar fi materialele plastice de unică folosinţă şi ambalajele, precum şi măsuri privind microplasticele adăugate în mod intenţionat în produse. Printre produsele responsabile pentru eliberarea neintenţionată de microplastice, scurgerile de pelete în mediu se datorează în principal lipsei de conştientizare şi manipulării necorespunzătoare şi, prin urmare, pot fi prevenite în mare măsură în prezent într–un mod eficient din punctul de vedere al costurilor. Nu sunt necesare modificări ale comportamentului produsului sau al consumatorilor pentru a preveni şi a reduce pierderile de pelete. Punerea în aplicare coerentă a celor mai bune practici de manipulare existente (aflate deja la dispoziţia întreprinderilor) în toate etapele lanţului de aprovizionare şi de către toţi actorii poate reduce pierderile de peleţi din plastic.

Contribuţia combaterii pierderilor de pelete este cunoscută: o reducere a pierderilor de pelete (de la 22 628 de tone/an la 126 559 de tone/an sau o scădere de 54 % până la 74 % faţă de scenariul de referinţă) are potenţialul de a atinge până la 1/4din obiectivul global de reducere cu 30 % a cantităţii de microplastice eliberate până în 2030. Acţiunile întreprinse acum pentru a preveni şi a reduce pierderile de pelete nu aduc atingere niciunei acţiuni viitoare cu privire la alte surse.

Paşii urmatori

Propunerea Comisiei de regulament privind prevenirea pierderilor de pelete va fi discutată acum de Parlamentul European şi de Consiliu. Toţi operatorii economici, atât din UE, cât şi din afara UE, vor trebui să respecte cerinţele prevăzute în prezentul regulament în termen de 18 luni de la intrarea în vigoare a acestuia.

Comisia va continua să lucreze la reducerea poluării cu microplastice, inclusiv în contextul punerii în aplicare a legislaţiei existente şi viitoare privind produsele şi deşeurile şi prin conducerea eforturilor globale de a pune capăt poluării cu plastic.

Împreună cu restricţiile privind microplasticele adăugate intenţionat adoptate la 25 septembrie 2023, normele adoptate astăzi sunt primele instrumente ale UE special concepute pentru a combate poluarea cu microplastice la sursă şi pentru a contribui la obiectivul de reducere a emisiilor de microplastice în mediu cu 30% până în 2030 stabilit de Planul de acţiune pentru poluare zero.

Comisia prezintă, de asemenea, o broşură cu privire la stadiul actual al poluării cu microplastic în UE, care rezumă evoluţiile în politica UE, cercetare, inovare şi investiţii.

Ce sunt peletele din plastic?

Peletele din plastic sunt materia primă utilizată pentru producerea tuturor materialelor plastice, denumite şi pepiniere, peniţe şi pelete de răşină. Majoritatea granulelor sunt microplastice (până la 5 mm), în timp ce o mică parte ar putea fi uşor mai mare.

Vrei să fii mereu la curent cu cele mai noi informații în domeniul de management deșeuri?

Atunci **abonează-te acum** la Revista trimestrială „Managementul Deșeurilor” pentru anul 2024!

Ce oferim?

- **Informaţii actualizate şi relevante** despre noile tehnologii, tendinţe şi strategii de gestionare a deşeurilor.
- **Învăţare continuă** prin lecturarea articolelor şi a altor materiale din revistă, care te pot ajuta să înveţi noi abordări şi tehnici de gestionare a deşeurilor, să înţelegi problemele complexe şi să descoperi cele mai bune practici din domeniu.
- **Împărtăşirea experienţei şi networking-ul** cu posibilitatea de a intra în contact cu alţi specialişti din domeniu. Aceasta poate fi o modalitate excelentă de a-ţi extinde reţeaua de contacte şi de a învăţa de la alţi profesionişti.

MODALITĂŢI DE ABONARE:

- Prin solicitarea contului de plata la adresa de email info@e-circular.org
- Prin virament bancar în contul A.O. Centrul de instruire şi consultanţă E-Circular. Cod fiscal: 1010620007890, deschis la Moldova Agroindbank (AGRNMD2X493). Cont IBAN: MD11AG000000022511632344

A.O. Centrul de instruire și consultanță "E-CIRCULAR"

Managementul Deșeurilor
Revistă trimestrială
de informare și conștientizare
în domeniul gestionării deșeurilor
și dezvoltării durabile

DIRECTOR
Aurelia BAHNARU,
PhD în economie,
Președinte Centrul de instruire
și consultanță "E-CIRCULAR"

COLEGIUL DE REDACŢIE:

Igor ȘEREMET,
Director Fundația „Centrul pentru Dezvoltare a Chișinăului“, conferențiar universitar, doctor în drept.

Dorina VELEȘCU,
Specialist comunicare A.O. Centrul de instruire și consultanță "E-CIRCULAR"

Roman BAHNARU,
Expert independent, Maestru în tehnologia informației și comunicații

Constantin CODREANU,
Doctor în tehnică,
conferenţiar universitar

Oleg GOLIC,
Manager în domeniul dezvoltării și planificării, A.O. Centrul de instruire și consultanță "E-CIRCULAR"

Înregistrată la Camera Naţională a Cărţii din Republica Moldova, în registrul naţional, după cum urmează:„Managementul Deşeurilor” — ISSN 2345–105X
Materialele expediate în adresa redacţiei nu se restituie autorilor.
Articolele publicate reflectă opinia autorului, care poate să nu coincidă cu cea a redacţiei sau a autorităţilor. Reproducerea textelor şi a imaginilor este permisă doar cu acordul autorilor şi al redacţiei..

Publicitatea în cadrul revistei se poate realiza contactând redacţia la numărul de telefon 060509934

Adresa:
Republica Moldova, MD, 2005,
mun. Chișinău, str. Căpriana, 50
Tel.: 060 509 934,
e-mail: info@e-circular.org
www.e-circular.org

SĂRBĂTORI
PRIETENOASE CU MEDIUL!

1. CADOURI ECO_REUTILIZABILE

Alegeți să dăruiți cadouri care au un impact redus asupra mediului, cum ar fi produse reutilizabile sau confecționate din materiale ecologice.

★★★★★

2. DECORAȚIUNI DURABILE

Alegeți decorațiuni reciclabile sau reutilizabile pentru a reduce cantitatea de deșeuri generată.

★★★★★

Creați propriile decorațiuni din materiale reciclate sau găsiți alternative la ornamentele tradiționale din plastic.

3. FĂRĂ RISIPĂ DE MÂNCARE

Optați pentru produse alimentare locale și de sezon pentru mesele de sărbători.

★★★★★

Planificați cu atenție porțiile pentru a reduce risipa de alimente și folosiți resturile în rețete creative.

4. ÎMPACHETARE SUSTENABILĂ

Folosiți hârtie de cadouri reciclabilă (hârtie Kraft, ziare/reviste vechi) sau alternative reutilizabile precum pânza textilă, coșuri din lemn/nuiele, etc.

★★★★★

Evitați utilizarea panglicilor și a materialelor de împachetat din plastic.

Program de formare profesională a adulților "Responsabil/Responsabilă pentru gestionarea deșeurilor" este acreditat prin Ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr.690 din iunie 2023

Înregistrează-te acum!

"Responsabil/Responsabilă pentru gestionarea deșeurilor"

www.e-circular.org

instruiri@e-circular.org

+373 60 50 99 34